

» KBH

NR 12 · JULI / AUGUST 2006

DESIGN

Dnmark

- Vesterbro-designere på vej

MIN MENING

Top + Flop

- Sidse Babett Knudsen

UPDATE

Smukkere KBH

- Ny byplan

OLD SCHOOL

Gråbrødre Torv

- Fra munke til fadøl

DEN STORE

BILER ELLER GÅGADER?

Hvem skal have gaderne –
hjulene eller fødderne?

FRA FORSTÆDERNE

HELLE THORNING SCHMIDT

Fra grillen i Ishøj til
Riddersalen.

I VANDET

BAD DIG I KØBENHAVN

KBH er blevet en badeby,
og der er mere på vej.

GRATIS

GUIDEDE
TURE

OPLEV HOVEDSTADENS NYE ARKITEKTUR MED COPENHAGEN X

SOMMEREN IGENNEM TILBYDER COPENHAGEN X GRATIS GUIDEDE TURE OM SØNDAGEN

BÅDTUR TIL SYD- OG NORDHAVNEN

Søndag den 14/5, 11/6, 9/7, 6/8, 3/9 kl. 11-13
Mødested: Dansk Arkitektur Center, Strandgade 27B

KOM TÆT PÅ DE NYE BYGGERIER I ØRESTAD NORD

Søndag den 21/5, 18/6, 16/7, 13/8, 10/9 kl. 11-12
Mødested: Hjørnet af Njalsgade og Amager Fælledvej

OPLEV FORVANDLINGEN AF AMERIKA PLADS

Søndag den 28/5, 25/6, 23/7, 20/8, 17/9 kl. 11-12
Mødested: Østerport stationsbygning

TUR TIL PORCELÆNSHAVEN OG FREDERIKSBERGS NYE PLADSER

Søndag den 4/6, 2/7, 30/7, 27/8 kl. 11-12
Mødested: Hjørnet af Smallegade og Søndre Fasanvej

Alle ture er gratis. Ingen tilmelding – bare mød op!
Læs mere på www.copenhagensex.dk

CO
PEN
HAG
EN X

Copenhagen X er en åben by- og boligudstilling (2002-2012)
skabt af partnerskabet Realdania, Frederiksberg Kommune og
Københavns Kommune i samarbejde med Dansk Arkitektur Center

INDHOLD

DEN STORE **BILER & GÅGADER 12**

Bilerne er så småt blevet skubbet ud af centrum. Fodgængerne er marcheret ind og har transformeret byen, og de næste par år får de endnu mere plads.

SERIE **JEG' FRA FORSTADEN 22**

Betonørken, soveby, parcelhushelvede. Helle Thorning Schmidt fortsætter vores serie om at vokse op i Københavns forstæder. Grillbar, Bilka og beton er en stor del af Ishøj.

VAND **BAD DIG I KBH 30**

Copencabana, Amager Strandpark og Havnebad. København er på få år blevet en badeby, og hvis bare vejret var lidt bedre, var der ikke længere grund til at tage til Sangria-gilde i Calella.

DESIGN **MADE IN DNMARK 48**

De har kun et års tid på bagen, duoen bag designfirmaet Dnmark, men udlandet har allerede fået øje på dem. Hvad går René og Jens og laver i lokalerne på Vesterbro?

KBHNYT 04

DEBAT 09

TING OG LIV 20

KØBENHAVNERE 26

BADE-GEAR 34

TOP+FLOP 40

NY BYPLAN 45

OLD SCHOOL 46

12

22

30

Paris åbner i år sin første spovognsline, eller letbane som de også kaldes i dag.

SVÆVE LET TIL OPERAEN

Thrilleren om vejen til Operaen fortsætter, og det ene spændende forslag efter det andet finder spaltepads i byens aviser. Senest er foreslået en svævebane i 100 meters højde fra Kgs. Nytorv, over Nyhavn og videre ud til Operaen og Refshalehøen. Trafikgruppen Letbaner.dk med DTU i ryggen foreslår en letbane fra Christianshavns Torv til Refshaleøen. Med fire-fem stop ville den undervejs kunne sætte mennesker af for blot en femtedel af det beløb et tilsvarende metroanlæg med kun én station vil koste.

I Singapore kan man krydse havnen i en svævebane der undervejs også har et stop midt i en skyskraber.

Koolhaas har blandt andet tegnet det nye hovedbibliotek i Seattle, USA.

KOOLHAAS TIL BRYGHUSGRUNDEN

Der bygges på livet løs i København, og stadig flere streger bliver slået af internationale stjernearkitekter. Sidst i juni blev den 62-årige hollænder Rem Koolhaas og hans tegnestue OMA udvalgt til at tegne det nye byggeri på Bryghusgrunden. Byggeriet er blevet grundigt debatteret over de sidste måneder da det skal opføres på en af Københavns bedste grunde med havnen og Den Sorte Diamant som nabo. Planen er at huset skal rumme Dansk Arkitektur Center, café og restaurant, boliger, domicil til Fonden Realdania og kontorer til udlejning. Hertil kommer en legeplads og et stort P-anlæg under jorden.

Bryggerigården fra 1847.

VORES BYPLANLÆGGERE

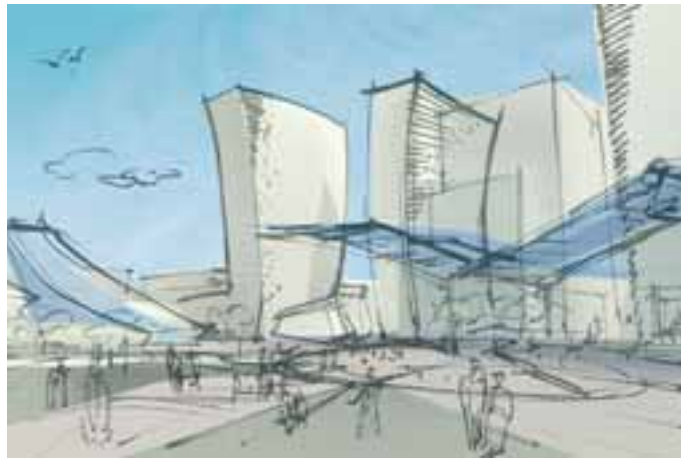

Carlsberg inviterer til åben dialog om den nye bydel mellem Valby og City/Vesterbro der vil opstå når bryggeriet flytter produktionen til Fredericia i 2008. Bydelen skabes i et 32 hektar stort område med en lang række fredede og bevaringsværdige bygninger og haveanlæg. Den kommende bydel skal udvikles i harmoni med det kulturhistoriske Valby og samtidig gøre København til en arkitektonisk attraktiv by, forlyder det fra Carlsberg Ejendomme. Det er Carlsbergs plan at de første projekter skal begynde at rejse sig af ølstøvet så snart de sidste ølkuke er reddet til Midtjylland. Send dit forslag til: voresby@carlsberg.dk

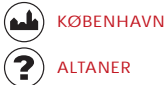
LIBESKINDS PLAN

Den polsk-amerikanske arkitekt Daniel Libeskind, manden bag helhedsplanen for Ground Zero i New York, har præsenteret sin vision for hjertet af Ørestad City, lige ved siden af Field's. Planen rummer åbne pladser, grønne områder, motortrafik under jorden og nem adgang til metroen via et overdækket strøg. I midten rejser to tvistede tårne sig, og formsproget er i det hele taget ultraditionelt. Det er stadig uvist om Libeskind selv skal tegne nogle af bygningerne, men NCC håber at kunne sætte projektet i gang inden for de næste ti måneder.

ALTANBOOM!

De høje boligpriser gør turen til parcelhuset svær, og derfor bliver især de små københavnerlejligheder i stor stil udvidet med en altan i stedet for drømmehaven. Ansøgningen til kommunen tager den udvalgte entreprenør sig som regel af, og en pæn aluminumsaltan koster fra ca. 30.000 kroner og op til 130.000 – men så melder ejendomsmæglerne også om mange interesserede købere.

VERDENS HØJESTE

Monument. Juvel. Ikon. Burj Dubai skyskraberen vil sikkert blive kendt under mange navne. Ét er sikkert: Det bliver verdens højeste bygning, men hvor høj den bliver er stadig usikkert. I begyndelsen hed det sig at tårnet skulle rage ca. 590 meter i vejret, så 750 meter, og nu spekuleres der i at det skal prikke til himlen i 900 meters højde. Byggeriet gik i gang i sidste år, og Dubai kan iklæde sig den gule skyskraberførertrøje i 2009.

DJs PÅ BRYGGEN

Havnebad og grønne områder på Islands Brygge trækker mere byliv til sig. DJ-gruppen POPCPH holder klub-aften hver lørdag i hele juli og august med udendørs dansegulv mellem Langebro og Havnebadet. Stilen er *dirty electro* og house med et twist af pop, og bag pulten står både danske og udenlandske DJs. Det canadiske elektrofenomen Tiga åbnede gildet den 2. juli. Find det hele i, og uden for, café Aristo.

KBH kort

- **SMS parkering**
Nu er der for en gangs skyld kommet en nyttigt mobiltelefonfeature med *easy:park*. Via mobilen kan man betale sin parkeringsbillet, og har man i sin shoppingekstase glemt alt om biler og parkering, modtager man en sms et kvarter før parkeringen udløber og kan forlænge uden at skulle løbe tilbage til metaldyret.
 - **Ny hjemmeside**
Dansk Arkitektur Center har fået en ny og bedre hjemmeside med alsåns information om arkitektur i København og resten af landet. www.dac.dk
-
- **Din egen bænk**
Hvad er 13.000 kroner mod at blive foreviget i messing? Nu er det muligt at sponsorere en klassisk bænk til København, og som tak for den generøse gave sætter kommunen et messingskilt med velgørenens navn på bænken. Sponsoratet skal fornyes hver tredje år hvis man fortsat ønsker sit navn på bænken.
 - **Fart i DS**
Fra næste år bliver 135 nye S-tog sat ind på de københavnske skinner. Togene kører med en topfart på 120 km/t mod de nuværende 100 km/t. Og på Køge Bugt-banen, Frederikssundsbanen og Ringbanen vil der køre tog hvert femte minut i dagtimerne. Fra 12. august næste år bliver der som minimum ti-minutters drift fra alle stationer.
 - **Gang i KBH**
Det skal være sjovere at bo i København. Derfor søsatte Ritt Bjerregaard og Klaus Bondam i juni en ny plan der skal give byen mere liv. Blandt andet vil de tillade flere koncerter på offentlige pladser og indføre lavere afgift på udendørs handel og servering. Københavns Kommune forventer at tiltagene vil få virkning fra næste år.

AK, DE FLISER

CENTRUM

GADEBELÆGNING

I sidste nummer af KBH kunne vi fortælle at beslutningen om en renovering af Købmagergade igen var blevet udsat, men at der skulle være nyt i løbet af juni. Beslutningen er dog endnu en gang blevet udsat, og vi har tabt overblikket over hvor mange gange det er sket. Kommunen fortæller at nyt møde er berammet til august, og vi kan blot love at vi vedholdende vil forfølge sagaen om det invaliderende københavnske hovedstrøg med knækkede betonfliser blendet med asfaltklatter.

KRYSTAL PÅ SKY

VESTERBRO
 ARKITEKTUR

I den nordlige ende af Kalvebod Brygge vil Nykredit opføre en ny bygning og anlægge en ny plads. Bygningen er døbt 'Krytallen' og er tegnet af Schmidt, Hammer & Lassen. Pladsens udformning har SLA Landskabsarkitekter stået for. Hvis Københavns Kommune godkender projektet, kan københavnere se frem til en svævende bygning i klar geometri og glas samt en plads med fontæner og vand-spejl. Nykredit forventer at sætte gang i byggeriet i 2007.

SUPER-ØKO

FREDERIKSBERG

MAD

Normalt er det ikke den store nyhed når et supermarked åbner, men Egefald Food Company fortjener en omtale. Byens første rent økologiske supermarked åbnede den 16. juni i Gl. Kongevej 113 med mere en 3.000 forskellige basisvarer og specialiteter – alle i bedste økologiske kvalitet. Butikken har også en mindre café med friskpresset frugtjuice, kaffe og friskt øko-brød fra Rein van Hauen bageren. Supermarkedet har åbent 10-20 i hverdage og 10-17 hele weekenden.

» KBH

KBH ApS

Kronprinsessegade 24
1306 København K

telefon 33 32 88 94
mail info@kbhmagasin.dk
web www.kbhmagasin.dk

Annoncer

Mediabørs Danmark
telefon 33 91 11 11
Information på www.kbhmagasin.dk

CHEFREDAKTØR (ANSV.)
ADM. DIREKTØR
ART DIRECTOR
Anders Ojgaard
anders@kbhmagasin.dk

REDAKTØR
DISTRIBUTIONSANSVARLIG
Kasper Foged Rasmussen
kasper@kbhmagasin.dk

REDAKTØR
Ellen Otzen
ellen@kbhmagasin.dk

REDAKTØR
Jeppe Villadsen
jeppe@kbhmagasin.dk

Redaktionspraktikant

Lasse Korsemann Horne

Skribenter

Morten Lykkegaard
Morten Brink Iwersen

Fotografer

Ty Stange
Michael Medgyesi
Pia Riedel

Tryk

Franzen A/S

Oplag

30.000

Distribution

KBH er gratis og kan findes på 200 caféer, i butikker, bioografer m.v.

Udgivelsen er støttet af

Fonden Realdania
Statens Kunstfond

Abonnement

12 blade: 400 kroner
6 blade: 200 kroner
Klik ind på www.kbhmagasin.dk eller ring 38 16 80 39 (kl. 9-13).

ISSN 1901-5038

Artikler eller illustrationer må ikke eftertrykkes uden skriftlig tilladelse fra KBH.

Vi anbefaler at bestille bord i god tid.

Nyt: Køb et lyddæmpet bord til din lejlighed

Lige nu kører vi ægte, franske Bonzini-borde ud til byens bedste cafeer, som lejer bordene gratis og selv tjener hver anden femmer. Bed din yndlingscafe eller uddannelsessted om at ringe til os i dag.

Her kan du spille på Bonzini-borde:

Vesterbro: Vester Vov-Vov - Straßen - Flisen - **Indre by:** Kong Christian - Café Retro - Le Chat Noir - Niels Juel - **Nørrebro:** Rust - Saxons - Cafe Fatamorgana - Tjili Pop - Café Barcelona

fodboldborde.dk

telefon 70 278 238

LEDER

af Anders Ojgaard

OM SIVEGADER OG PEEPSHOWS

44 år. Så længe siden er det at København som en af de første byer i verden fik sig en gågade. Fødslen foregik dog ikke uden smertefulde veer. "Vi er ikke italienere" og "handlen vil gå i stå" var nogle af de protester der lød fra de forretningsdrivende i byen.

Siden har vi lært at det faktisk var lidt af en genistreg at reservere nogle gader til folk på gåben. Bylivet i København har fuldstændig ændret karakter, og vi er faktisk blevet lidt små-italienske. På 25 år er brugen af Københavns centrum ikke mindre end femdoblet, og omsætningen i butikkerne er fulgt med. De handlende kan klaske fingrene i kasseapparatet mens de storsmiler over de mange shoppere på spadseretur i byen.

I de senere år er et nyt fænomen dukket op: sivegaden. Sådan en har flisebelægning og ligner til forveksling en god, gammel gågade, men både biler og cykler må bruge den. I Strødet, der løber parallelt med Strøget, fletter gående, cyklister og biler sig ind og ud mellem hinanden. Det kan være lidt kaotisk, men både cyklister og biler har lært at tage hensyn, så konceptet er ikke helt tosset.

I de næste år skal København have flere gå- og sivegader. En ny plan er lagt på bordet, og i løbet af ganske få år kan store dele af centrum have ændret karakter. De første protester er dog allerede begyndt at boble op mellem flisebelægningen. Frygten er at hele byen vil blive *strøgificeret*. Altså at de sidste rester af specialbutikker vil forsvinde, og at kun kædeforretninger, belgiske vafler og tingeltangel vil være tilbage.

Skeptikerne kan dog sikkert godt sætte sig ned på den

lokale og få sig en kold med sidevogn uden at frygte at komme ud til 4.000 nye McDonald's. Middelalderbyen er trods alt så stor at end ikke alle galaksens franchise-selskaber vil kunne fylde den med de samme varer som også fås i Belgien, Bhutan og Bogense. Tværtimod vil flere gå- og sivegader kunne puste lidt mere liv i de stræder der i dag er lidt halv-døde, og hvor det er svært at få en lille forretning til at løbe rundt. Stræderne mellem Strøget og Strødet er ét eksempel på et område der kunne live op. Når først gadebelægningen er ændret, åbner der pludselig en café, så et par butikker, og vupkum – der er kommet liv i gaden. På Baren Floss vil stamkunderne sikkert hoste øllen op hvis deres elskede Larsbjørnsstræde skulle blive til gå- eller sivegade. Det må godt være lidt undergrunds-agtigt i Pisserenden. De behøver dog heller ikke at frygte. I Paris er Rue St. Denis blevet til sivegade uden at der er kommet færre ludere, lommetyve eller peepshows af den grund.

Flere gå- og sivegader vil betyde at der skal sløjfes nogle parkeringspladser for at få plads til folk i gaderne. Det problem er dog også tænkt ind i den nye plan. Med de nye underjordiske P-anlæg med bil-elevator vil byen kunne opretholde adgang med bil uden at dyrene overtager hele byrummet. Løsningen er med held afprøvet i flere spanske og italienske byer.

Når de nye gader skal anlægges, bør kommunen holde sig én ting for øje: at gaderne skal være smukke. Discount-løsninger med billige betonfliser fra polske overskudslagre vil lade de flotte facader fuldstændig i stikken. Tag på en studierejse rundt i Europa og kom hjem og gør centrum smuk! Pengene til en flot løsning *skal* kunne findes. Og fiks lige Købmagergade samtidig, tak! God sommer.

Nikolaj Plads

› KBHs NAVNE #09

af Katrine Kehlet Nørskov

Når man i sommervarmen bevæger sine sandal-klædte fødder over brostenene på Nikolaj Plads, ligger det ikke lige for at skænke julemanden mange tanker. Men det ville måske alligevel være oplagt: I begyndelsen af 1200-tallet blev Sankt Nikolaj Kirke opført på pladsen som ligger mellem den del af Strøget der hedder Østergade og den daværende strand. Her lå dengang landingspladsen Gamlebodehavn, og derfor blev kirken opkaldt efter de søfarendes beskytter, Sankt Nikolaus af Myra – den samme som gemmer sig bag julemanden, Santa Claus.

Sømændenes tilstedeværelse satte også præg på Nikolajgade som går fra Nikolaj Plads til Holmens Kanal. Indtil 1894 hed den Skvaldergade – 'Sladregade' – efter søfolkenens 'skvalderbænke' ved havnen. Da et af gadens huse blev bygget om i 1968, kom navnet 'Skvaldergade' pludselig til syne på husmuren efter at have været glemt i mere end 70 år.

Tilbage i 1700-tallet husede området omkring Nikolaj Plads massevis af bordeller og beværtning-

er. Og i mange år har området været kendt som Minefeltet fordi værtshusene lå lige så tæt som minerne i en krigszone. I midten af 1900-tallet havde kunstnere som Otto Gelsted, Jens August Schade og Svend Aage Tauscher deres gang på Minefeltets beværtninger. Svend Aage Tauscher endda i en sådan grad at han blev kendt som 'Taus, Minefeltets konge', og efter hans død i 1982 blev der samlet ind blandt venner og caféer i Minefeltet og opført en buste af ham på Nikolaj Plads.

Det meste af Sankt Nikolaj Kirke blev ødelagt under bybranden i 1795. Kun kirketårnet overlevede branden, og det fungerede derefter som udkigstårn for brandvæsenet. I 1908 betalte brygger Carl Jacobsen for et nyt spir til kirketårnet, og i 1915 sørgede familien Rentzmann for at resten af kirken blev genopbygget. I den forbindelse fik pladsen sit nuværende navn og udseende. Sankt Nikolaj Kirke blev dog aldrig brugt som kirke igen. Indtil 1957 holdt Københavns Hovedbibliotek til i bygningen, og i dag bruger Kunsthallen Nikolaj det smukke kirkerum til at vise moderne kunst.

DEBAT

SEND DIT INDLÆG TIL
debat@kbhmagasin.dk

DEN VAN(D)SKABTE BY

Så vidt jeg har forstået, er planlægningen af Ørestad gjort ud fra devisen om at 'vand skaber liv'. Jeg husker stadig de første visionsbilleder af det ambitiøse byprojekt, og her var kanalerne afbilledet med åkander i klart vand og med kajakroere der i bedste venedig-stil nød det moderne byliv. Aldeles lækkert så det ud, og jeg var ovenud begejstret for ideen.

Desværre er realiteterne i dag ganske anderledes. Når man går en tur i Ørestad Nord og Ørestad City får man nemlig snarere indtrykket af at 'vand skaber død'. For det er absolut intet liv at spore, hverken ved eller i vandet. Kanalen er en stor algesuppe, og der er absolut intet dragende ved det stillestående og iltfattige vand hvis breder udgøres af en stejl betonvæg. Det er

ganske simpelt dødt! Og hvordan kan det nu være? Det skal jeg sige Jer, kære byudviklere! Det er fordi, Jeres kanal slet ikke er nogen kanal. Det I har bygget er ikke andet end en række usammenhængende bassiner i beton. Stillestående vand i et isoleret betonkar er ikke noget der får åkander til at gro, endsige kajakroere til padle rundt på vandet.

Jeg er virkelig skuffet! Jeg havde tillid til at professionelle landskabsarkitekter kunne gennemtænke den slags på forhånd. Hvorfor lod I ikke kanalen bygge som en forlænget gren af havnebassinnet? Så kunne det blive en rigtig kanal og endda med gennemløbende, friskt havvand. Og man ville f.eks. kunne padle hele vejen fra Sluseholmen, gennem Ørestad og komme ud igen ved Havnestad!

Martin Schwartz Hansen

GLASSKÅR I GLÆDEN

Sjovt som fest for mange mennesker betyder at smadre flasker hvor andre kører. Efter fredag og lørdag nat er cykelstier og veje i især K fyldt med glasskår fra nogle som havde det så dejligt at de måtte markere det ved hamre deres flasker i asfalten.

Det skal ikke være gratis med vilje at forsøge hærværk mod andre trafikanters ejendom – heller ikke cyklisternes. Havde man strøet partisansøm ud hvor bilerne færdes, havde reaktionen været en helt anden – der ville blive gjort noget. Hvornår vågner ordensmagten og politikerne op med viljen til at gøre noget for byens mest miljøvenlige trafikanter? Det er ikke sjovt mere og har aldrig været det.
Philip, 1264 K

IDÉBANKEN

SEND DIN IDÉ TIL
debat@kbhmagasin.dk

KBH sender to billetter til Empire Bio til månedens bedste, sjoveste, vildeste eller mest underlige idé.

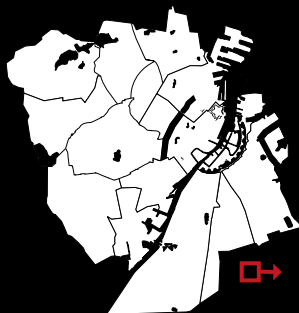
BILTRAFIK PÅ KONGENS NYTORV UNDER JORDEN

MÅNEDENS IDÉ af Søren Falk

Kgs Nytorv er en af Københavns største pladser og et knudepunkt for turister og folk på tur i København. Historiske bygninger som D'angleterre, Det Kongelige Teater, Kunstakademiet, Charlottenborg og Magasin ligger her. Ved at føre trafikken under jorden vil pladsen blive en af Københavns vigtigste, hvor den i dag blot er en stor rundkørsel. Handlende fra strøget vil uforstyrret kunne gå direkte ned i Nyhavn. Fortovsservering vil være absolut mulig. Selve udstillingspladsen på Kgs Nytorv vil også kunne benyttes mere effektivt, og jeg kunne blive ved. Tror man ikke på perspektiverne, kan man jo overveje hvad Skt. Hans Torv ville være hvis det var en rundkørsel.

– Da Kongens Nytorv stod færdigrenoveret sidste år, var der ikke ændret på det faktum at pladsen er en isoleret ø med vejbaner til alle sider. Og det på trods af at flere af de indkomne forslag til renoveringen sløffede nogle af vejbanerne. Det var en fejl, mener månedens idémaker der har et forslag til hvordan pladsen kan komme til sin ret uden at bilerne skal væk.

MALMØ UPD DATE

VÄSTRA HAMNEN

af Lasse Korsemann Horne

Varieret arkitektur, strandpromenader, grønne områder og udsigt over Øresund. Det er Västra Hamnen i Malmø.

Västra Hamnen er Malmø Islands Brygge. Her kan "malmöianerne" bade i sundet, sidde på café langs promenaden og gå ture i de små stræder der sættes i relief af Turning Torsoes gevaldige højde og Øresundsbroens bue.

Malmø nye bydel ligger på første parket ud til Øresunds kyst hvor 5-6 etager høje boligblokke ligger som en beskyttende vindmur omkring Västra Hamns indre kerne af lavere to-tre etagers huse. Bydelen er en blanding af brede promenader, kurvede stræder og små hyggelige pladser og gårdhaver. Det er fortsat en ret ny tanke at et nyt kvarter ikke bankes op med snorlige gader og store karréer, men i stedet vokser op mere snoet, kroget og varieret ligesom centrum i vores gamle byer.

BUD PÅ FREMTIDENS BOLIG

Tidligere var Västra Hamnen et industriområde, men i begyndelsen af halvfemserne lå det øde hen. I 1997 blev det besluttet at havneområdet skulle huse den Europæiske Bomesse 01 – Bo01 – for at puste liv i området

→ Malmø nye havnefront byder på café- og restaurantliv om aftenen.

Foto: Oskar Fick

→ Västra Hamn er en blanding af gyder, stræder og pladser, og lige i områdets udkant laver Turning Torsoes 190 meter skalaen.

et igen. Hvert land skulle bidrage med et miljørigtigt og arkitektonisk interessant hus der samtidig skulle være et bud på fremtidens bolig. Nu står de første 1.400 boliger færdige, og det er visionen at udbygge området med 10.000 boliger og 30.000 arbejds- og studiepladser frem mod år 2010.

Foto: Anders Øgaard

Den skarpøjede københavner vil uden nogen sinde at have været i Sverige allerede have fået øje på Västra Hamnens vartegn, The Turning Torso. Den er Nordeuropas højeste bygning på 190 meter og består af ni kuber med i alt 54 etager. De sidste lejligheder blev færdige her i april.

Skulle den nysgerrige københavner forville sig ud til Västra Hamn, kan det gøres via en historisk sporvogn der om sommeren lejlighedsvis bumler frem og tilbage mellem byen og det tidligere havnekvarter. Bliver København lidt trang i sommerferien, så tag til Øresundsregionens næstfedeste sted: Malmø. «

VÄSTRAHAMNFAKTA

- Allerede i 1970 begyndte området at dø ud da industrien forsvandt.
- Turning Torso er tegnet af den spanske arkitekt, Santiago Calatrava. Hans arbejde er udstillet på Dansk Arkitektur Center frem til 10. september.

STEDET

The Empire Strikes Back

Af Lasse Korsemann Horne • foto: Ty Stange

Imperiet slår igen – i hvert fald når det regner, for så er der double-up på is i Isimperiet. På hjørnet af Enghavevej og Ny Carlsbergsvej ligger den lille, hyggelige isbutik der ryddede avisernes forside sidste sommer da den åbnede. Et nyt koncept havde set dagens lys: Regnvejrsrabat. Risky business i Danmark, vil man nok tænke.

”Tja ... man tjener ikke så meget på det, men der er gang i butikken, og det betyder alt når man står herinde hele sommeren,” siger indehaver Ulrik Svenningsen.

”Og folk i lokalområdet er vilde med rabatten. De sidder måske og ser fjernsyn, tordenskylllet brager

ind over København, og så styrter de hernede for at få Vesterbros bedste is”.

Isimperiet blev til som et skoleprojekt på Danmarks Design Skole. Ulrik Svenningsen og Trine Elmkvist var trætte af fiktive eksamener.

”Når vi nu alligevel skulle lægge energi i et eksamensprojekt hvorfor så ikke realisere det? Vi har selv designet og lavet alt i butikken lige fra mosaikgulvet til uniformerne,” siger Trine stolt.

For to år siden var det ikke muligt at købe en rigtig vaffelis på Vesterbro hvilket Ulrik og Trine ikke kunne leve med som iselskere.

”Det skulle der gøres noget ved! Og nu har

Vesterbro Isimperiet, og vi sælger jo den bedste is, man kan få – Hansens is lavet på øko-fløde. Vi laver selv vores guf og pisker flødeskum af rigtig fløde,” siger Ulrik.

”Men vores vigtigste feature er at kunderne får en god, personlig betjening. Og det gør de, for det er mig der står her det meste af sommeren,” griner Ulrik.

Isimperiet

Enghavevej 56, Kbh V

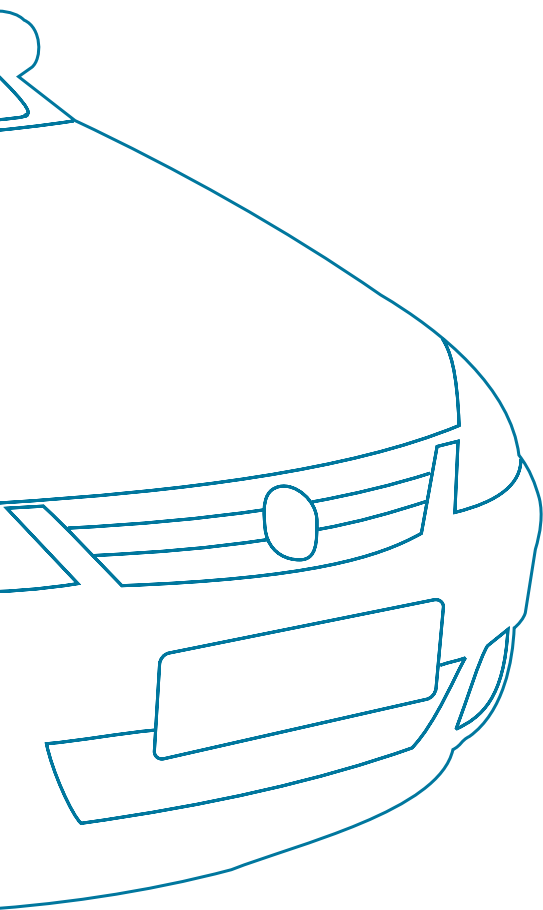
GÅGADER ELLER BILER?

DA BYEN BLEV GANGBAR

Bompenge, kørselsafgifter og bilfrie zoner. Bilerne går stadigvæk længere tider i møde i Københavns centrum – og fodgængerne rykker gladeligt ind i deres sted.

Af Jeppe Villadsen

Værsgo. Træd bare ud i den. Du vidste det måske ikke, men det er din by. Det er den blevet over de sidste små 50 år hvor fodgængerne har erobret det københavnske byrum.

Sådan føles det måske ikke lige når bilerne susser om ørerne, og du igen er ved at få en løbsk taxa i nakken. Men fodgængerne har for år ædt sig ind på bilernes domæner.

Det startede da Strøget blev lavet til gågade i 1962. Siden er 18 torve blevet ryddet for parkering og overladt til café- og andet udeliv. Omfanget af gangbare og bilfrie gader er blevet seksdoblet i samme periode.

Og den invitation har fodgængerne ikke sidet overhørig. På en sommergatur gennem København møder man i dag fem gange så mange mennesker som for 25 år siden. Faktisk sker hele 80 procent af færdslen rundt i Københavns bymidte til fods.

FLUGTEN FRA FORSTÆDERNE

Københavnerne har generobret deres by, mener arkitekt Jan Gehl der siden 60'erne har forsket i byens rum og byens liv.

“København er en by der meget tidligt satte spørgsmålstegn ved om bilerne skal dominere overalt i byen. Ved en lang, gradvis proces er bilerne blevet trængt tilbage, og der er skabt en anden balance mellem fodgængere, cyklister og biler end i efterkrigsårene hvor bilerne bogtaveligt talt kastede cyklisterne ud i rendestenen og fodgængerne op langs husmurene,” siger Gehl der er professor ved Center for Byrumsforskning.

Det har betydet at måden vi bruger byen på har ændret sig:

“Tidligere var gaderne fulde af mennesker der var der fordi de var nødt til det. De gik med varer, solgte ting eller købte ind. I dag bliver byen brugt på en helt anden rekreativ måde til fritid, afslapning og underholdning.”

“Hvor folk tidligere flygtede fra den overfyldte by ud til skoven når det var søndag, kan vi nu se det modsatte fænomen: Folk tager fra den død-kedsommelige forstad ind til byen for at opleve noget i weekenden. Byen er blevet som en park hvor folk tager hen for at have det rart i selskab med andre mennesker,” siger Jan Gehl.

PENGE I GÅGADER

Når folk de senere år er myldret ud på gader, pladser og parker, skyldes det ikke så meget inspirationen fra Sydeuropa, som den massive satsning byen har lavet på at gøre byrummene mere indbydende og tilgængelige for de blødere trafikanter. Der er en klar – og dokumenteret – sammenhæng mellem de forhold man byder fodgængerne, og hvor mange der færdes og opholder sig i byens rum. Man så det da

Bilerne kastede cyklisterne ud i rendestenen og fodgængerne op langs husmurene

man i Paris for nogle år siden valgte at udvide de 12 meter brede fortove langs Champs-Élysées til det dobbelte. Resultatet blev at langt flere mennesker promenerer på boulevarden.

Det samme er sket i København hvor fx Sankt Hans Torv og Havneparken på Islands Brygge er blevet rene menneskemagnetter efter de er blevet lavet til rekreative områder. De har desuden virket som dynamoer for liv og leben i deres lokalområder. Eller tænk bare på Gammeltorv/Nytorv der engang var helt domineret af biler, men i dag er blandt byens mest populære opholdssteder.

Og mens kritikerne ofte har hævdet at det går ud over detailhandelen når bilerne bliver trængt ud af byen med restriktioner og nedlagte parkeringspladser, har virkeligheden vist det modsatte. Der er penge i gågader. Folk er myldret til, og omsætningen er steget støt i gågadebutikkerne i takt med at pladser og gader er blevet gjort bilfri.

BOMMEN PÅ VEJ NED

Så langt så godt, kunne man sige, men der er nye tiltag på vej. Teknik- og miljøborgmester Klaus Bondam er klar til at slå bommen ned. Allerede fra 2008 skal bilister betale bompunge for at køre ind og ud af byen, mener han sammen med et flertal i Borgerrepræsentationen. Op til 25 kroner skal det koste at passere bygrænsen.

“Der er to store fordele ved bompunge. For det første regulerer det adfærden markant, så der kører færre ind og ud af byen, og for det andet skaber det et meget stort finansieringsgrundlag til en række større investeringer i infrastruktur i hele hovedstadsregionen – jeg tror endda på at der vil komme så mange penge ind at vi også kan bruge dem på andre ting,” siger Klaus Bondam og tilføjer:

“Jeg er meget glad for i hele diskussionen om kørselsafgifter at mærke fra mange sider – også fra de borgerlige selv om de ikke siger det så højt endnu – at det mere er en diskussion om *hvornår* og *hvad* end om *for* eller *imod*.”

Byer som Stockholm og London har indført bompunge de seneste par år, og det har været effektivt. I London har en afgift på 87 kroner for at få lov til at køre ind i det indre af byen mindsket trafikken med 30 procent i antal kørte kilometer. I Stockholm var trafikken efter en måned med bompunge faldet med ca. 22 procent.

Den danske regering har dog indtil videre sagt nej til kørselsafgifter. Den har i stedet nedsat et udvalg der skal kigge på en omlægning af alle bilafgifter.

Bom-politikken ligger i fin forlængelse af

Sive- og gågader giver nye muligheder for udnyttelse af byrummet – her i cafégaden Strædet.

Foto: Anders Østergaard

årtiers trafikstrategi der har sigtet på gradvist at besværliggøre forholdene for bilisterne, mener Jan Gehl.

“I København har vi i mange år haft en politik hvor det år for år er blevet lidt sværere og lidt dyrere at være bilist i Indre By. Det betyder man tænker sig om en ekstra gang før man tager bilen ind til byen.”

Han peger på at bil-begrænsningerne nødvendigvis må blive ledsaget af bedre tilbud om offentlig transport. På det punkt har mange storbyer for længst overhalet København, byer som Portland og Seattle i USA og Adelaide og Perth i Australien – ja selv Ikast – lokker med gratis offentlig transport i centrum af byen godt forbundet med p-huse i byens periferi.

Maria Jaantun,
22 år,
studerer jura

Hvad synes du om gågaderne i Kbh?

De er da okay. En gågade er klart federe end en bilgade, især når man køber ind.

Har vi nok gå- og sivegader i byen?

Tja, vi kunne godt have flere. Især de små ensrettede gader kunne med fordel laves om til gågader. Der er alligevel ingen der kan komme frem og tilbage i dem.

Mikkel Bruun,
30 år,
på barsel

Hvad synes du om gågaderne i KBH?

De er et behageligt indslag i byen – men som ren gågade. Jeg gider ikke alle de cykler når det er meningen vi skal gå. Man kunne også gøre hele Indre By bilfri – det ville være fedt.

Har vi nok gå- og sivegader i byen?

Vi kunne godt have nogle flere – men som ren gågade. Jeg gider ikke alle de cykler når det er meningen vi skal gå. Man kunne også gøre hele Indre By bilfri – det ville være fedt.

Flere gågader til Middelalderbyen

→ Flere gader i centrum bliver måske snart til gå- og sivegader. Her er det Kronprinsensgade set mod Købmagergade.

Af Jeppe Villadsen

Tilhører fremtiden fodgængerne i Indre By? En ny stor plan for flere gå-, stille- og sivegader i City er på vej.

Hvis man synes at city rimer smukt på sivegader, er der grund til at glæde sig. Der er nemlig blevet givet politisk grønt lys for at udarbejde en ny helhedsplan for Middelalderbyen der skal lægge op til at lave flere gå- eller sivegader i Københavns historiske centrum.

Endnu står det åbent hvilke gader det kommer til at dreje sig om. Det er heller ikke afgjort i hvilket omfang det skal være rigtige gågader eller forskellige 'sivegade-løsninger', hvor man blander biler, cykler og fodgængere, som i Strædet, eller i form af hastighedsbegrænsninger på fx 15 km/t.

“Vi går til det med et åbent sind og lytter til alt hvad der er at lytte til af interesser på

området – og det er mange. Og så gælder det om at få opstillet nogle scenarier som hænger sammen økonomisk, trafikmæssigt og sikkerhedsmæssigt og præsentere dem for politikerne,” siger kontorchef i Vej & Park, Niels Tørslov.

Han understreger at kommunen lægger vægt på at alle interesser bliver hørt i processen. Efter planen ligger der en politisk afgørelse om Middelalderbyens fremtid ved udgangen af 2007.

BEDRE PARKERING

Med i planerne er også en stribe nye P-anlæg spredt over den indre del af brokvartererne.

Der bliver tale om fuldautomatiske P-anlæg hvor man blot triller bilen ind i 'startboksen',

stiger ud, og så overlader resten til automatikken. Et elevatorsystem sørger for at placere bilen på en ledig hylde og at finde den frem igen næste gang man skal ud at køre. På den måde udnyttes den begrænsede plads optimalt.

De nye P-anlæg skal sikre at de lokale får plads til bilen og mindske trængslen i gaderne. I de indre brokvarterer vil der blive nedlagt 1.000 P-pladser i gaderne i takt med at de nye p-anlæg åbner. Det er planen at bruge den frigjorte plads til rekreative miljøer.

“Det åbner for en masse muligheder at tænke bilerne væk fra overfladen. Fx at lave nogle bedre boligkvarterer for beboerne der hvor folk bor tæt, at skabe nogle bedre handelsmiljøer, eller at skabe nogle smukkere og bedre byrum i forbindelse med kanalerne og byens pladser,” siger Niels Tørslov.

BILFRI BY EN ILLUSION

Der er også nye P-anlæg på vej i Indre By. Kommunen arbejder i øjeblikket med muligheden for at anlægge tre store P-anlæg i det indre København med plads til 2.000 P-pladser. Det skulle gøre det muligt at blive en stor del af gadeparkeringen i bykernen kvit.

“Der skal ske en radikal omfordeling således at Middelalderbyen i meget stor udstrækning bliver forbeholdt gående og cyklister,” siger teknik- og miljøborgmester Klaus Bondam der dog samtidig understreger at tiden er løbet fra drømmene om den bilfrie by.

“Det er en illusion at tro at vi kan få bilerne helt ud af byen. En af kvaliteterne i vores byer er jo at der bor mange mennesker, så det er klart at de også skal kunne komme til og fra med deres biler, og der er også et stort erhvervsliv som skal kunne være der.”

“Min vision ligner nok det man i gamle dage ville kalde en fredeliggørelse af Indre By, men nu er vi mere optaget af at skabe byliv, dvs. det liv der udspiller sig på gader, parker og pladser,” siger Klaus Bondam.

→ Frederiksholms Kanal uden parkerede biler og med adgang til vandet.

→ Teglgårdstræde (øverst) og Vestergade om få år?

Ann-Christine Strandby, 29 år, sygeplejeske

Hvad synes du om gågaderne i Kbh?

De er hyggelige, for der er plads til alle, både cyklister og fodgængere.

Har vi nok gå- og sivegader i byen?

Egentlig synes jeg det er passende som det er nu. Ellers lukker man jo hele Indre By af. København er ikke stor nok til at spærre enkelte bydele af. Men det ville være dejligt med fx bilfrie søndage.

Tekst og foto: Lasse Korsemann Horne

Asger Gad, 30 år, studerer miljøplanlægning

Hvad synes du om gågaderne i Kbh?

Godt, lad os få nogle flere, men ikke sådanne *upscale* gågader som Strøget. Lav Latinerkvarteret om til gågader for alle. Biler ud af byen, hundelortene op i hunden. Jeg siger: Lad os få en bilfri Indre By!

Har vi nok gå- og sivegader i byen?

Nej, flere siger jeg jo. Ville det ikke være en god idé, om alle der kører ind og ud af byen skulle abonnere på et månedskort til DSB i stedet for at betale bompeng? Hvad ville man mon så vælge?

BILERNE UNDER JORDEN

Kommunen har besluttet at etablere 4.000 P-pladser, fortrinsvis i automatiske, underjordiske P-anlæg. De bliver placeret i ca. 40 nye P-anlæg i de indre brokvarterer. Der er også underjordiske P-anlæg på vej i indre by.

Spadestikket til de første anlæg bliver taget i 2008, og de sidste anlæg vil stå færdig i 2014. Det samlede budget er på over en milliard kroner.

– Firmaet Nordicom er blandt dem der har bud på hvordan parkeringen kan komme ned under jorden på diskret vis. Bilerne parkerer på en plade der via et sindrigt elevatorsystem sænker dem på plads i båse fordelt i op til ni etagers dybde under jorden. Til venstre er det Nytorv og til højre Dyrkøb ved Domkirken.

Vaffelslangen

Af Jeppe Villadsen

Det er verdens længste gågade. Det er verdens største udendørs shopping-mall, mener amerikanerne. Det er turisternes og jydernes første stop. Det er københavnernes yndlingsversion. Det er Danmarks hovedgade. *Strøget*.

“V i er ikke italienere,” lød protesterne da Strøget skulle laves til gågade. I Skandinavien kan man ikke sidde udendørs. Handlen vil gå i stå. Danskerne vil aldrig forlade deres huse og biler. Sådan sagde man. Men man blev hurtigt klogere.

Historien om Strøget som gågade starter i 1962. Det var på toppen af højkonjunkturen, og den buldrende økonomi kunne aflæses direkte i form af brølende biltrafik i gadebilledet. Frem til midten af 50'erne var bilernes virkning begrænset, men i 1955 blev bilimporten givet fri, og konsekvenserne kunne hurtigt mærkes i de smalle gader i Indre By – ikke mindst på Strøget hvis snoede løb måned for måned blev mere tiløst og ufremkommeligt.

Men så valgte en fremsynet byplanborgmester at lukke det trafikerede handelsstrøg for biler. Den 17. november 1962 blev Strøget indviet som landets første gade kun for gående. Godt tusind bilfri meter mellem Rådhuspladsen og Kongens Nytorv.

“Det var første gang i Danmark at fodgængerne fik skubbet bilerne ud af en større gade, og i europæisk sammenhæng meget tidligt. Det var en pionergerning,” siger arkitekt Jan Gehl, forskningschef på Center for Byrumsforskning.

Og fodfolket tog imod gaden med begejstrede tramp. Så meget at den hurtigt kom til at danne skole. Allerede i månederne efter fulgte Randers, Aalborg og Holstebro trop, og de følgende år fik så godt som hver eneste danske provinsby sit eget mini-Strøget med blomsterkummer og flagrende plastflag fra gavl til gavl.

I et sådant omfang at Danmark i dag har uofficiel verdensrekord i gågader.

SLYNGENDE STRØG

Indvendingerne er med andre ord blevet gjort godt og grundigt til skamme. Antallet af café latte-drikkende gæster ved de udendørs

caféborde langs Strøget og de tilhørende pladser kan sagtens sende tankerne syd på mod Italien, og gaden kan stadig prale af at være landets mest intense konsumkorridor.

Men er alt så Rosenborg-rød københavner-idyl?

Ikke hvis man spørger Carsten Thau, professor på Arkitektskolens Institut for Bygningskultur. Strøget forspilder et enormt potentiale, mener han.

“Som udgangspunkt er Strøget et ret privilegeret hovedstrøg, blandt andet fordi det slynger sig. Der er en variation indbygget i forløbet til forskel fra flere andre berømte strøg i Europa, fx Friedrichstraße i Berlin der er helt lige og næsten virker uendelig. Det gør Strøget ganske prægtigt.”

“På turen fra Rådhuspladsen ned til Kongens Nytorv får man forskellige belønninger undervejs i form af Nytorv, Amagertorv osv., og nogle af dem har endda meget flotte udblik til store monumenter som Højbro Plads og Christiansborg,” siger Carsten Thau.

MALL I HISTORISKE RAMMER

Strøget er imidlertid blevet offer for sin egen succes. Skyhøje ejendomspriser er skyld i at udbuddet af butikker er blevet stadigt mere standardiseret og præget af store danske og internationale butikskæder.

“I dag er der en fremmarch af kædebutikker som man også finder i andre europæiske lande – specielt oppe i nærheden af Rådhuspladsen der er en del ‘Piccadilly-slum’. Alt for mange

ejendomme er blevet opkøbt af store kapital-koncentrationer som Lego, og de skruer huslejen så højt op at mere ydmyge butikker har svært ved at betale huslejen. Dermed får vi den koncentration på tøj og gaveartikler og den slags der medfører en langsom udvaskning af attraktionen ved Indre By.”

“Samtidig er de stigende grundpriser med til at give de tilstødende gader det hvide snit. Man finder ikke værksteder som i Rom, eller trykkerier man kan kigge ind i – alt det der er i mange andre europæiske storbyer. Strøget og de omkringliggende gader minder mere om en kæmpe mall i historiske kulisser,” siger Carsten Thau.

I EN TÅGE AF VAFLER

Det er også derfor mange københavnere vælger at gå uden om Strøget. Det er hverken særligt hipt eller hurtigt at henlægge sine indkøb til Strøgets menneskemylder.

“Jeg kan sådan set kun svare for mig selv, men der er for få forretninger der interesserer mig, og selvfølgelig også den der atmosfære af belgiske vafles som efterhånden hænger over store dele af Indre By. Der er en mærkelig stemning på caféerne: Folk på gennemtræk der opsøger et eller andet der aldrig rigtig indfinder sig,” siger Carsten Thau.

Det får nogle til at tale om en ‘turistificering’ af byen: Den henvender sig mere til turister end til lokalbeboere og er blevet en zone for kælen shopping og fritidspræget underholdning mere end et sted hvor folk bor og arbejder.

Samtidig ligner Strøget til forveksling hovedparten af landets øvrige gågader. Eller måske er det omvendt. De lider af de samme skavanker: de alt for mange kædebutikker, det samme fravær af originale indslag, de samme husfacader med pæne overetager og ‘knuste underkæber’, og samme triste betonindstøbte perlegrus som flisebelægning.

Men problemet er ikke gågaderne selv, men at der ikke er nok af dem, mener Carsten Thau.

“Gågadernes triste fællespræg hænger sammen med at trafikken martrer de fleste andre dele af byerne. Privatbilismen har presset byerne så meget at man har fredet bestemte zoner som så i et vist omfang lider under den ekstreme fredning. Hvis andre gader var attraktive at opholde sig i, og bilosen ikke stod op i førstesals højde, ville folk jo benytte langt større dele af bykernen.”

STRØGETFAKTA

- Strøget består af gaderne Frederiksberggade, Nygade, Vimmelskaftet, Amagertorv og Østergade.
- På gode dage bliver vinduerne i de ca. 275 forretninger passeret af 100.000 fodgængere.

Strøget i 1962, kort tid før den blev til gågade. Det er Illum til højre og Amagertorv i baggrunden.

SNIGPREMIERE

TORSDAG DEN 3. AUGUST KL. 19.00

Den prisbelønnede dokumentarfilm om Timothy Treadwell's liv blandt Alaskas bjørne indledes af Katrine Lundgreen fra WSPA, som vil fortælle om de mange trusler verdens otte bjørnearter udsættes for hver eneste dag.

Da Timothy Treadwell gennemførte sin første rejse til Alaska i sommeren 1989, så han grizzlybjørne nær sin lejr. Den oplevelse var så stærk, at Treadwell valgte at vie sit liv til at bevare bjørnene og deres levested. Herefter dokumenterede Treadwell sine oplevelser og observationer gennem dagbøger, fotografier og film. I oktober 2003 fandt man de jordiske rester af Treadwell og kæresten Amie Huguenard i nærheden af deres lejrplads i nationalparken Katmai. De var blevet lemlæstet og delvist ædt af en grizzlybjørn...

GRIZZLY MAN

METROPOL

Rådhusarkaden • Vesterbrogade 1 • København V
BioBooking: www.biobooking.dk • Tlf. 70 13 12 11

Hest med lys

Vrinsk - øf! Savner du gården derhjemme, tilbyder Mooois' "Animal-series" førstehjælp med en heste- og harelampe samt et svinebord i fuld legemsstørrelse. Kitchy, men funky møblering du vil elske ved første

øjekast og hade for evigt. På markedet sidst på sommeren.

Pris endnu ukendt
Fås hos Møller & Rothe, Østerbro

Japansk!

København har efterhånden et velvoksnet udbud af pizza, sharwarma og anden hurtig-mad. Er man træt af at udbombe maven med slige sager, er Masu Masu nu kommet til undsætning. Den er byens første japanske diner, og her kan man få sig et hurtigt måltid sushi, men også et pænt udvalg af det varme, japanske køkken som man ikke ser så mange andre steder. Menuen er inspireret af en dansk-japansk kok, og stedet er startet af to unge fyre. De sælger også mad ud af huset og holder åbent alle dage 11-21. Søndag er der dog ikke sushi på menuen da man den dag ikke kan få frisk fisk på markedet!

Læderstræde 17 (Strædet), Kbh K

Fodløs cognac

Bor cognacglasset ned i parkens grønne græs! Det er vist ikke helt det der er hensigten med Rikke Hagens smukke design, men ikke desto mindre er det en højaktuel mulighed i disse sommertider. Og hvorfor ikke afslutte en picnic-seance med en velfortjent cognac og

måske en god Cohiba cigar? Glassets form er både funktionel og kæler for de dyre dråbers bouquet.

Pris: to glas, 300,-
Fås hos Normann, Østerbrogade 40, Kbh Ø

Sunde gøjer?

House of Prince har lanceret en ny King's uden tilsætningsstoffer i tobakken. Den nye King's kommer i to varianter: King's Green 9 mg og King's Orange 6 mg. Tobakken er den samme som i de øvrige King's med filter, men cigaretterne er uden tilsætnings- og smagsstoffer. For god ordens skyld må vi hellere nævne at cigaretter uden tilsætningsstoffer ikke er mindre sundhedsskadelige eller vanedannende end normale smøger.

Pris: 31,50

Sportmobil

Nokias nye skud, Nokia 5500 Sport, er til de sporty i byen. Den har blandt andet 'tekst-til-tale' indbygget hvilket betyder at du kan holde blikket fokuseret på løbeunderlaget og få telefonen til at læse sms-beskederne højt. Hvis du skifter til sportstilstand kan telefonen holde styr på din træning. Den har nemlig skridttæller som registrerer hvor langt du har gået, og hvor mange kalorier du har skudt af. Nokia 5500 Sport har rustfrit stål cover og vand- og støvafvisende skjold og gummigreb.

Pris: ca. 2.800 kr.
Kan købes i løbet af sommeren

Beluga

Samson og Sally må have tjent som inspiration til dette hvalfisklignende møbel designet af "Ontwerbers.nu". Men i modsætning til virkelighedens hvaler er chaiselongen lavet af et plastikstel betrukket med læder som gør det let at flytte rundt på møblet. Beluga findes også i en udendørs udgave i plastik der kan modstå regn og sol.

Pris: 9.000,-
Fås hos IC Interieur og Living Room

Løse piger

Hos Benetton mener man at det skal være løst denne sommer. Pigetøjet, altså. Som et af de få lande i Europa, har Danmark ikke længere Benetton til mænd. Butikken på Amagertorv droppede for noget tid siden herreafdelingen da de danske mænd fortsat køber for lidt tøj.

Top til 499, jeans til 799 og sko til 729 kr.
Fås hos Benetton, Amagertorv, Kbh K

Nike + iPod

Man kan ikke leve foruden et *hightech pedometer*. Via en chip sender dine Nikesko et trådløst signal om skridt og hastighed til din iPod. Efter løbeturen kan du overføre resultaterne til din computer, så du kan reflektere lidt over

dine løbeevner og sammenligne dem med resten af verdens befolkning via nettet.

Pris endnu ukendt
I butikkerne sidst på sommeren

Back-in-box

Indtil den dag hvor pap emmer af samme elegance som glas, er det en god idé at gemme sin ellers udmærkede papvin lidt bort. Det stockholmske designhus POM har derfor udtænkt denne smukke camouflage til papkationen. Stilet og funktionelt.

Pris: 398,-
Expression, Læderstræde 14, Kbh K

X Guide

Copenhagen X har genoptrykt en udvidet version af den populære byguide til ny arkitektur i hovedstaden. I ord og billeder gives der en kort præsentation af nye, væsentlige byggerier som er indtegnet på et bykort der kan foldes ud og bruges når man får lyst til at gå på opdagelse i hovedstadens nye arkitektur.

Pris: 50,-
Fås hos Arnold Busck m.fl.

Helle fra Højen

THORNING SCHMIDTFAKTA

- Født 1966 i Rødovre, opvokset i Ishøj. Gift med britiske Stephen Kinnock med hvem hun har to døtre på seks og ni år. Har læst statskundskab og er uddannet cand.scient.pol fra Københavns Universitet. Desuden MA i Europæiske studier fra Europakollegiet i Brügge.
- Meldte sig ind i Socialdemokratiet 1993. MEP 1999-2004, valgt til folketinget februar 2005. Socialdemokraternes formand siden april 2005.

Den er hverken fugl eller fisk – by eller land: 'betonørken', 'soveby', 'parcel-hushelvede'! Men mange af os kommer fra forstaden – og vender tilbage efter en strejftur i storbyen. KBH møder en stribe københavnere der har danset deres ballondanse og kørt Puch Maxi i forstaden.

● HVOR' DU FRA? – JEG' FRA FORSTADEN 02/04

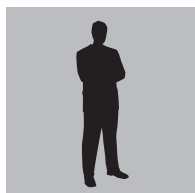
01
Anders
Matthesen

Albertslund

02
Helle
Thorning
Schmidt

Ishøj

03

“Jeg syntes jo Helle var den der var bedst til at fortælle om at vokse op i Ishøj”. Det er Helle Thorning Schmidts presserådgiver Lars Kaspersen der taler. Ordene falder lidt overraskende, for som sådan var der ingen forventning om at Kaspersen skulle være stand-in for Thorning. Det er muligvis ironi, men fotografen og jeg smiler høfligt og fortsætter videre ind i et hjørnekontor hvor vi trykker hånd med en mindst lige så høflig Helle Thorning Schmidt.

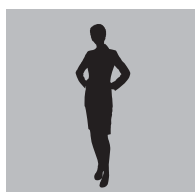
Vi er passeret igennem Christiansborgs lange tyste gange, og de mørkeblå vægge er

afløst af en socialdemokratisk farve. Inde bag døren smiler Nelson Mandela fra en plakat, og rummet er møbleret med danske klassikere.

Thorning-Schmidt er også klassisk i dag, med blomster i øreflipperne og på kjolen og et hjerte om halsen.

ANTIMOBNING

Helle Thorning har i adskillige interviews bedyret hvor god en barndom hun har haft i den socialdemokratiske mønsterby Ishøj selv om området i dag forbindes med ghettoer og sociale problemer. For Thorning-Schmidt var

04

Selv når vi mødte nogen fra Husum, skulle vi være parate til at forsvare hvor vi kom fra

Ishøj en kommune “der hele tiden forbedrede sig.” Forældrene købte hus og flyttede herud da hun var et år gammel. Men barndommens gade kom til at ligge i blokkene hvor hun voksede op med sin mor og bror efter forældrenes skilsmisse. Imens voksede Ishøj sig større med strandpark, nye børnehaver, skoler og gymnasier.

En 70er-opvækst i forstædernes betonlandskab passer unægteligt godt til det klassiske image af en socialdemokratisk leder med rødder i arbejderklassen. Helt i tråd med partifællen Ritt Bjerregaards opvækst under beskedne kår på Vesterbro, eller Anker Jørgensens forældrelose barndom på det fattige Christianshavn. Men Thorning-Schmidts mor var kontorchef og politisk aktiv i det Radikale Venstre. Og var hendes far ikke direktør i Illum?

“Nej! Ej, ikke i min tid. Han har været lektor på handelsskolen,” understreger Thorning-Schmidt som dog senere tilføjer at faderen var aktiv i den lokale Lions Klub.

I folkeskolen deltog hun i antimobningskampagner. Men hvilken rolle havde hun selv i klassen?

“Jeg hørte nok til en af de toneangivende. Jeg har altid været med til at få indflydelse på tingene, også i folkeskolen. Jeg var meget glad for at gå i skole og havde mange venner. Når jeg gik ind i en antimobningskampagne, var

det fordi vi havde nogle problemer i min klasse, og det synes jeg var noget vi skulle tale om. Selv om jeg boede i blokkene, legede jeg både med børnene nede fra husene på stranden og dem fra blokkene. Der var meget nærmiljø – vi kendte vores naboer og legede på markerne, i sivene og på vejene.”

Hvad står tydeligst tilbage i erindringen fra Ishøj? Var det hele bare harmonisk og homogen ude i sivene? Var hun flipper i 70erne?

“Jeg synes ikke der var nogen ekstreme grupperinger i Ishøj. Flipperne var jeg bestemt ikke en del af.”

Der var et spirende socialt engagement, og hun var med til at lave loppemarkeder med Lions og deltog i møder hvor man bød de nye indvandrere velkommen.

“De kulturmøder tror jeg faktisk har præget min holdning til indvandrere – der kom måske ikke så meget ud af møderne, men det var en god måde at møde hinanden på. Jeg var også meget engageret i skolepolitik og i Fredsbevægelsen.”

ALLE ARBEJDER I BILKA

Men Ishøj var og blev en forstad, og det var København der trak når der skulle ske noget.

“Vi orienterede os mod København, og da der kom S-togs forbindelse tog vi meget derind og gik i byen da jeg blev teenager. Hjemturen foregik med natbus – en meget lang tur hvor man risikerede at vågne op i Køge hvis man faldt i søvn. Men særligt i de år var det lidt skodagtigt at komme fra Ishøj, og det kæmpe-de vi altid med. Der var en slags kollektiv bevidsthed omkring det sted man var vokset op.”

Var det flovt at være fra Ishøj?

“Nej, sådan husker jeg det ikke. Men man mødte altid en fordom når man kom fra Ishøj, og selv når vi mødte nogen fra Husum, skulle vi være parate til at forsvare hvor vi kom fra. Vi rankede ryggen lidt når vi sagde hvor vi var

fra, så på den måde var der en vis identitet omkring det at være fra Ishøj.”

Det var først som 21-årig da hun begyndte på universitet at Helle Thorning-Schmidt flyttede fra Ishøj. Forinden var hun en tur omkring et job på den lokale grillbar i Bilka.

“Det gør alle unge i Ishøj. Det var fantastisk, vi havde det simpelthen så sjovt. For nylig var jeg ude på Ishøj Amtsgymnasium, og eleverne fortalte alle at de arbejdede i Bilka.”

I dag bor hun med sin familie på det mondæne Østerbro. Kunne hun finde på at flytte til Ishøj igen?

“Det kunne jeg godt, det kunne jeg sagtens”.

Helle Thorning-Schmidt ser næsten ud som om hun mener det.

“Jeg har masser af familie derude, og der er gode faciliteter for børn, så det kunne jeg sagtens. På mange måder er det jo lykkedes at gøre Ishøj til en god by at bo i. Det synes dem der bor derude også. Man har fået gymnasium, erhvervsskole – Ishøj har virkelig fået uddannelsesmuligheder, og det er godt, for vi ved at når der er mulighed for det, begynder de unge også at uddanne sig. Selvom det ikke kan måle sig med Brøndby, er der også sportsmuligheder i Ishøj. Det man måske mangler nu, er et sted for de unge.”

Helle Thorning-Schmidt lyder næsten som om hun er ansat i Ishøj kommune. Men tror hun for alvor at Ishøj slipper af med sit alt andet end rosenrøde image som en af de kommuner i Danmark med den dårligst uddannede befolkning?

“Der er sket meget i de år der er gået siden jeg boede der. Mange af dem der før boede i lejelejligheder i Vejleåparken, køber nu ejerlejligheder. Ishøj var jo en lillebitte landsby da vi flyttede derud, og jeg har været første årgang i alle de institutioner jeg har gået i derude – både børnehave, folkeskole og gymnasium. Og det siger bare alt om den udvikling der er foregået i Ishøj.” ◀◀

ISHØJFAKTA

- Ishøj ligger 22 km sydvest for København og har ca. 21.000 indbyggere. Heraf er ca. 6.000 indvandrere eller efterkommere af indvandrere.

- I 1976 boede der ca. 3.000 i Ishøj.

DIN GUIDE TIL HOVEDSTADENS NYE ARKITEKTUR

Nu kan du få overblik over hovedstadens udvikling. Årets udgave af "Ny arkitektur i hovedstaden" viser vej til mere end 50 nye byggerier, pladser og byområder i København og på Frederiksberg.

Køb den i Dansk Arkitektur Center, Strandgade 27B, København K eller hos din lokale boghandler. Fås nu både på dansk og engelsk.

PRIS KUN
50,-

Du kan finde mere viden om hovedstadens nye arkitektur i det digitale projektgalleri på www.copenhagensex.dk

CO
PEN
HAG
EN X

Copenhagen X er en åben by- og boligudstilling (2002-2012) skabt af partnerskabet Realdania, Frederiksberg Kommune og Københavns Kommune i samarbejde med Dansk Arkitektur Center

Thor Feilberg aka DJ Ronin

Vandt VM i Thirst, en international DJ-konkurrence i Sydafrika 2006.

Født 1978, opvokset i Sorgenfri. Bachelor i kinesisk og business-studier. Begyndte at vende plader i 1995. Bor på Nørrebro.

Mit DJ-navn, Ronin, kommer fra japansk og betyder 'en samurai uden en mester'. En samurai hvis mester er død er en slags lejesoldat som arbejder for højstbydende. Det passer meget godt på DJ-erhvervet for man har ikke nødvendigvis nogen *allegiance* eller loyalitet over for et bestemt spillested. Man kan godt være tilknyttet en klub og spille der et stykke tid. Men en DJ er en mobil kraft der flytter meget rundt fra spillested til spillested, måske producerer plader i en periode og må indstille sig på at ens navn stiger og falder. Meget en freelance-tilværelse.

Som lille gik jeg på en Rudolf Steiner skole og har spillet klarinet, cello og trommer. At lave min egen musik har været min drøm. At være DJ var ikke noget jeg drømte om, og jeg forestillede mig aldrig at det var noget jeg skulle leve af. Jeg drømte selvfølgelig om at spille på de store klubber, men det var ikke noget der virkede realistisk.

Jeg startede med at samle på plader som seks-årig. Det var min far der gav mig min første vinylplade: Phil Collins' 'Hello, I must be going'. Gennem alle de forskellige perioder i mit liv har jeg samlet musik fra alle mulige genrer: Rock, dødsmetal og jazz – jeg har været igennem det hele.

På et tidspunkt i gymnasiet blev jeg interesseret i gamle disko-ting, og ved et tilfælde fandt jeg ud af at Genbrugsen på Brede Torv havde gamle vinylplader. Der gemte sig nogle fede diskoplader fra 70erne, og jeg begyndte at spille dem til fester. Først i gymnasiet, senere til universitetsfester. Jeg startede helt old school i det økologiske hus nede i Ravnsborggade, og på et tidspunkt fik jeg Klaptræet på Kultorget som mit faste spillested, senere på en klub der hed Barfly. Det begyndte at tage lidt fart i det små – jeg mødte en DJ som spiller et sted, og stille og roligt begyndte jeg at komme ind i branchen og kende folk.

Først da jeg var et halvt år i Hong Kong, begyndte jeg at dykke mere ned i den elektroniske musik. Jeg havde spillet kommerciel musik på diskoteker i mange år og havde lyst til at spille noget der var mere undergrund. Da jeg kom hjem, begyndte jeg at købe plader i en genre der hedder *breaks*, og det blev mit mål at spille det ved siden af, for efterhånden kunne jeg godt leve af de jobs jeg havde på mainstream-scenen. På det tidspunkt var den elektroniske scene meget lille, og jeg havde ikke forventet at få ret mange jobs der det første år. Men så meldte jeg mig til Heinekens Thirst-konkurrence og vandt først i København, siden Danmarkstingen, så Europa-fina-

len og i januar verdensfinalen. Det gav mig et springbræt ind i den elektroniske verden.

Jeg kan godt lide den udadvendte livsstil, DJ-jobbet medfører. Fritid og arbejde smelter meget sammen. Jeg kan lide at arrangere events, men hvis jeg sidder for lang tid i et projekt, bliver jeg tit træt af det. Der skal helst være fremdrift. Min krop har vænnet sig til nogen gange at være vågen i 24 timer af gangen.

Selvfølgelig tvivler jeg af og til på om det her er en sikker platform at bygge mit liv på. På et eller andet tidspunkt når man nok en grænse hvor man ikke orker at spille plader mere. Men lige nu har jeg fået en engangsmulighed for at komme til at lave det jeg virkelig gerne vil, på fuld tid. Jeg prøver jo at tillemppe mig en normal hverdag – og det kan være svært i forhold til kæresten nogle gange. Det kræver jo nogle ofre på begge sider, men det kræver også at jeg går på kompromis og lærer at værdsætte mit privatliv.

Men jeg har besluttet mig for at knokle igennem i 2006, og jeg er selv begyndt at komponere musik i et lille hjemmestudie. Selv om det så kun bliver til otte dages ferie på et helt år.

■ DETALJENS KØBENHAVN

De findes i alle afskygninger ...

HOVED- BEKLÆDNING

HAR DU...

Taget en serie fotos af en detalje i København, eller har du lyst til det? Og har du lyst til at vise billederne til tusinder af andre københavnere? Så send en mail, med eller uden billeder, til anders@kbhmagasin.dk

fotoserie af Pia Riedel

Af Ellen Otzen

Den Store Badeby

København er blevet et Mekka for vandhunde – og flere badesteder er på vej.

Det er slut med de tider hvor københavnere måtte cykle til Charlottenlund eller tage toget til Tisvilde for at kaste sig i bølgerne.

Med to rummelige havnebassiner og en strandlagune på Amager er København for

alvor blevet en badeby. Når solen skinner på Rådhuspladsen, er der ikke mere end fem minutter på cykel til det nærmeste vandoplevelse på Islands Brygge eller ved Fisketorvet. Vil man for alvor have sand mellem tærne, tegner det nyetablerede Amager Strandpark,

komplet med badebro og Sveriges-udsigt, til at blive et trækplaster i de næste mange år.

I andre europæiske storbyer som Paris og London solbader eller svømmer man i floder og søer – Paris holder *Paris Plage* ved Seinen én gang om året, mens briterne i årevis er

→ CopenCabana, sommeren 2005

COPENCABANA

GASVÆRKSHAVNEN, SYDHAVNEN

På Vesterbro er det lidt småt med lys og luft, og beboerne jubler da de i 2003 får et havnebad foran Fisketorvet. De Radikales mand i Borgerrepræsentation, Klaus Bondam, springer begejstret i det kolde vand ved indvielsen. Der er dømt brasiliansk charme, sand og beachvolley bag det lidt mindre charmerende indkøbscenter.

I 2005 skal Sydhavnen byudvikles, og CopenCabana rykker ind i Gasværkshavnen. Efter flytningen er bassinet ikke så velbesøgt, men efterhånden finder folk ud af at det bare er flyttet lidt længere ind i havnen.

Når boligerne ved Havneholmen, lige foran Fisketorvet, står færdige i 2008, skal CopenCabana flyttes tilbage til området foran boligerne.

AMAGER STRANDPARK

AMAGER STRANDVEJ

Selv prinsesse Mary får sved på overlæben da snoren klippes over, så varmt er der på Amager da strandparken indvies en augustdag i 2005. Den nye park har næsten fem kilometer badekyst og består af en lagune, en to km lang ø samt parkerne 10-øren og 5-øren. Landskabet på øen er varieret; den nordlige del er et klitområde, mens den sydlige del er park med strandtorv og promenade.

Den flagermusformede strandø er formet af sand hentet fra Kriegers Flak ved Møn. Badeanstalten Helgoland har ligget her siden 1915, men den blev revet ned i 2004 fordi den var faldefærdig. Kommunen har dog bevilget 20 millioner til en turkis og arkitekttegnet genopførelse. Byggeriet forventes påbegyndt i april 2007.

hoppet i søerne ved Hampstead Heath i det nordlige London. Men de fleste foretrækker nok alligevel at bade i frisk havvand fremfor en mudret indsø – for hvor fedt er det lige at skulle svømme om kap med ænder og pille siv ud mellem tærerne som man gør det i London? Her er København med sin fordelagtige placering ved det salte Øresund for en gangs skyld langt foran.

Københavns kommune har også indset at vand giver (by)liv og undersøger i øjeblikket muligheden for et nyt bad – ved Svanemøllebugten på ydre Østerbro. Selv de københavnske søer har været fremme som et bud på et bybad, men idéen ligger p.t. på lager til en

nærmere granskning. I slutningen af 2006 vil kommunens miljøvurdering fortælle om miljøet i Søerne er rent nok til at soppe i – og om sømiljøet kan holde til det.

SPAREBASSINER REDDER VANDET

Badeliv i byen er ikke noget nyt fænomen. Den første badeanstalt i Københavns Havn blev bygget helt tilbage i 1785. Siden kom flere til, og den føromtalt Svanemøllebugt havde en overgang bade faciliteter med plads til næsten 4.000. Frem til starten af 1950'erne var der havnebad ved Langebro og Rysensteen. Men på det tidspunkt var havnen blevet så forurenet at det ikke længere var forsvarligt at lade

folk bade i den, og i 1952 var det slut. Først i 1992 besluttede kommunen at det var på tide at vandet i Sydhavnen blev rensat tilstrækkeligt til at der kunne bades og fiskes i det. En række "sparebassiner" blev smækket op – der ved kunne den del af spildevandet der ikke er plads til i kloaksystemet efter en kraftig regnskylle, og som tidligere blev ledt ud i havnen, opmagasineres i bassinerne. Endelig i 2002 kom havnebadet på Islands Brygge.

Da det åbnede, skulle folk vænne sig til tanken om at havnen var ren nok til at bade i. Men faktisk bliver vandet dagligt tjekket for kolibakterier – er det forurenet, lukkes havnebadet med det samme. Lukningen varer som regel kun et par dage, indtil det forurenede vand er skyllet gennem havnen.

MERE AF DET!

Men hvad betyder det for livet i byen at København er blevet en badeby med to havnebassiner og Amager Strandpark? Det er positivt for rigtig mange mennesker, mener byforsker Lars Engberg fra Statens Byggeforskningsinstitut. De nye udfoldelsesmuligheder ved vandet er nemlig med til at fastholde børnefamilier der ellers ville søge væk fra byen.

"Havnebadene og strandparken forsøder livet for de familier som ikke har råd til at flytte i hus. Som hovedstad og storby risikerer København at udvikle sig til en flot by for velhavere og mondæn arbejdsplads for stredede pendlere. København som badeby trækker i den modsatte retning," fastslår Engberg der samtidig understreger at historien viser at der ikke skal så meget til for at skabe mere liv i havnen. >>

Der kan sagtens være flere mennesker i havnen om sommeren

HAVNEBADET

ISLANDS BRYGGE

I 1952 må den sidste badeanstalt i Københavns Havn dreje nøglen om. Vandet er simpelthen for forurenet til at kommunen tør lade folk bade i den.

Først 50 år senere er der godt nyt til havbaderne: Byens kloaksystem er forbedret og vandet i havnen dermed rent nok til at svømme i. Beboerne på Islands Brygge har længe kæmpet for igen at få et ordentligt havnebad – tidligere har der nemlig ligget et ved Langebro. Daværende overborgmester Jens Kramer Mikkelsen klipper snoren til de tre nye bassiner på Islands Brygge i juli 2002.

Badet bliver hurtigt et tilløbsstykke og er slet ikke stort nok til alle de ivrige badegæster. Året efter slæbes bassinerne over vandet til Havneholmen ved Fisketorvet. Havnebadet ved Islands Brygge udvides med en arkitekttegnet og permanent udgave til fire millioner kroner. Den unge og allestedsnærværende tegnestue PLOT svinger blyanten til det nye bryggebad.

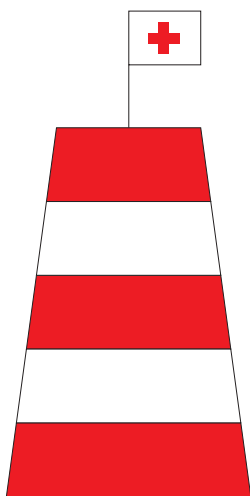
“Et par bassiner og en promenade udgør små skridt med stor virkning for mange mennesker. Dét er byplanlægning. Mere af det, i resten af byen! Der kan sagtens være flere mennesker i havnen om sommeren.”

Det er Lars Engberg ikke den eneste der mener. For ét er de officielle, kommunalt anlagte havnebade. Hvor der er vand, kan der naturligvis bades alle steder fra, og bliver det. Mens der på stranden i princippet må bades nårsomhelst, er der anderledes snor i havnebadningen. Det betyder at man skal holde sig til anlægget og dets åbningstider – og der er bødestraf til lovovertræderne hvis det bliver opdaget. Forbudet skyldes sikkerheden – svømmere risikerer at blive sejlet ned af motorbåde der passerer forbi med stor fart. Ikke desto mindre er området ved Langebro et populært sted blandt *street-baderne*. Andre springer i vandet fra en kran ved Svanemølleværket, og husbåds-ejere, der dog ikke vil citeres ved navn, fortæller at de gerne hopper i vandet fra deres boliger rundt omkring i Københavns Havn.

Der vil nok altid være folk der bader ulovligt – nogle af dem netop fordi det er forbudt. Med endnu flere havnebassiner og strandparker i København vil der dog være endnu mindre grund til at gøre det i fremtiden. <<

SIKKERT I BAD

PAS PÅ SPEEDBÅDE!

De typiske årsager til at der opstår problemer med sikkerheden i vandet omkring København er hurtiggående speedbåde der støder sammen med svømmere eller surfere. Andre farlige situationer opstår når folk bader i nærheden af en mole hvor der ofte er lumske strømforhold. Og på Islands Brygge skal man være opmærksom på at der faktisk er meget dybt. Det overser folk med små børn ofte, fortæller Casper Mortensen, Koordinator for Københavns kystlivreddere, fordi vandet i Københavns Havn er meget mørkt. Han fem baderåd er:

- Bad ikke alene
- Børn bør bade med deres forældre
- Hold snor i badedyret
- Svøm langs kysten – ikke ud fra den
- Tjek hvor du springer ud fra badebroen

HALVANDET REFSHALEØEN

to forladte B&W haller på spidsen af Refshaleøen starter et par unge entreprenører i 2003 et nyt sommersted med strand og loungemiljø. Navnet er ligetil – der var hallen, og så var der vandet, fortæller kræfterne bag Københavns nye strandbar, Jens-Peter Brask og Line Kronborg.

Det er ikke tilladt at bade fra Halvandet der til gengæld byder på andre vandaktiviteter som fx kajakpolo.

Energiske strandgæster kan i dag vælge mellem beachvolley, basket, fodbold og petanque på de 6.000 kvadratmeter friareal foran hallerne, mens de sultne kan få brunch eller vegetar-specialiteter fra den udendørs grill. Alle udendørs aktiviteter på nær kajakpolo og minigolf er gratis, og Halvandet er blevet et populært sted at holde polterabend. De to haller benyttes ofte til store events og har hver plads til over 1.000 mennesker.

For at nå til Halvandet skal man med buslinje 47 eller mere vandigt – hoppe på DFDS' grønne vandbus fra fx Christianshavns Torv eller Gammel Strand.

BELLAHØJBADET BRØNSHØJ

Også andre steder end i Havnen og i Øresund bliver der snart bedre muligheder for badning i det fri. Bellahøjbadet skal de næste år fuldstændig ombygges, så

det bliver et veritabelt vandland med flere bassiner, både inden- og udendørs. Hvis alt går vel, vil det stå klar til brug i 2009.

BADEMULIGHEDER I KØBENHAVN MAX. 10 KM FRA RÅDHUSPLADSEN

NYT BELLAHØJBAD
Forventes klar til brug i 2009

CHARLOTTENLUND
STRANDPARK
Ca. 9 km

SVANEMØLLEBUGTEN
Forundersøgelser i gang
Muligvis åbning allerede i 2007

SØERNE
Planer skrinlagt,
men ikke helt glemt

COPENCABANA
v/ Fisketorvet

HAVNEHOLMEN
Copencabana flyttes
hertil om et par år

HAVNEBAD
Islands Brygge

AMAGER
STRANDPARK
Åbnede 2005

KASTRUP
SØBAD
Åbnede 2005

KØBENHAVNS
KOMMUNE

KØBENHAVNS KOMMUNE

BADE HVOR... OG HVORNÅR?

MULIGHED FOR BADNING
ELLER ANDRE VANDAKTIVITETER

NYE BADESTEDER I FREMTIDEN
Allerede vedtaget eller under planlægning

BADEPROJEKTER LAGT I SKUFFEN
Ingen aktuelle planer

Bikinispeed

Speedo er ikke kun svømmehjelm og sorte badebukser, men også farver og former. Ny kollektion ude.

Pris: 1.750,- for denne model (Fitas Woven)
Fås rundt om i byen

Vand-Ferrari

Hvis kajaker og svømmefødder ikke gør det for dig, kan du erhverve dig en fiks Stingray 230 SX – også kaldet en Ferrari på vand. Den ræser med 120 kilometer i timen, og sejler man fornuftigt kan det faktisk lade sig gøre at holde benzinforsbruget nede på 20 liter i

timen – dén kunne eksempelvis bruges på et lille cruise langs Islands Brygge med din udkårne og et glas champagne.

Fra 320.900,-
Beck Marine, Glostrup

Lazy Mary

Sengen og skulpturen er blevet sammentænkt i Lazy Mary. Liggestolen bruger kroppens tyngde til at rokke i 360 mulige grader alt imens bevægelsen stimulerer blodløbet. Efter sigende skulle det være en fantastisk

oplevelse at ligge i strandkanten mens bølgerne blidt drejer dig rundt.

Pris: 500 - 2.300 euro
Kan bestilles direkte hos firmaet med 45% rabat. www.disguincio.com

Waboba Ball

Waboba er den sidste nye ting du kan kaste frem og tilbage i vandet. Til forskel fra frisbee'en kan Waboba slå smut på vandet som en smutsten. Det bliver først rigtig sjovt når der er små bølger på vandet for så opfører bolden

sig lige så spastisk som en amerikansk fodbold.

Pris: 49,-
Købes online hos waboba.com

Undervandsfoto

Strandsand og kameraer har aldrig været verdens bedste kombination. Olympus har fundet en god lille niche med Olympus µ 720 SW der er vandtæt ned til 3 meters dybde uden at ligne et Fischer Price-kamera.

Pris: 3.299,- fås overalt

BADE-GEAR

Nu kan der bades over hele København. Ankom med stil, hæng ud i den rigtige stol, lyt til musik i vandet og bombarder hele området med knaldhårde vandbomber mens du fotograferer det hele med dit vandtætte kamera.

Strand-Panton

Ønsker man at kaste sig ud i konkurrencen om at flashe det mest übergeile badelir, anbefaler vi Verner Pantons strandtasken. Den er skabt ved at bruge Pantons mønster "Geometri 1" fra 1960 med de grafisk iøjefaldende sorte og hvide cirkler trykt på bomuld. Kan også fås med orange mønster.

Pris: 445,- (str. large)
Dansk Design Center, HCA Boulevard, Kbh V

Vand-MP3

Nu er det slut med lange og kedelige svømmeture. Med Finis' vandtætte MP3-afspiller kan du høre musik under vandet. Afspilleren overfører lydbølger gennem kindbenet og direkte til det indre øre hvilket skulle give en imponerende lydoplevelse. Afspilleren har fire timers batteritid og 128 Mb hukommelse.

Pris: 1.798,-
www.badedyr.dk

Dragonfly

En lille, hurtig sag til en overkommelig pris. Fold kajakken ud, brug fem minutter på at pumpe dyret op, og du er klar til at padle derudad. Stabil med luftkamre placeret langs siderne og nem at stige ind og ud af.

Pris: 1.798 kroner
www.badedyr.dk

Vandslynge

En rask kamp med vandslynge er den sejeste sommersport enhver drengerøv kan forestille sig. Fyld de små balloner med vand – sigt efter målet – og skyd. Velegnet til underholdningen på stranden, i parken eller på festivalen.

Der følger 150 balloner med kæmpeslyngen.

Pris: 139,- (solo) og 159,- (dobbel)
www.gadgets.dk

Øko-creme

Det eksklusive celebrity-mærke fra London, The Organic Pharmacy, er en blanding af urter, olier og ekstrakter. Hver ingrediens har en terapeutisk effekt og er tilført i så store mængder at man straks skulle mærke en forskel på sin hud.

Pris: 449,- for 100 ml
Pure Shop, Grønnegade, Kbh K

Den ultimative guide til Bazar Nørrebrogade

70 grøntbutikker, take aways, bagere og slagtere - Nørrebrogade er Københavns måske mest brogede og tætpackede mad-shoppinggade. Fritidskokken og madskribenten Morten Brink Iwersen er taget på madvandring på Nørrebrogade og omegn og uddeler smagsdomme og gode tips.

Af Morten Brink Iwersen

Foto: Anders Øgaard

Nørrebrogade er godt tre kilometer lang hvis man tager den fra Søerne og helt ud til Nørrebro Station. Og umiddelbart ligner gaden et arabisk domineret indkøbsmekka, tæt pakket med butikker der enten serverer mad eller sælger råvarerne. Men de mange kvadratmeter med fødevarer kan nemt skuffe hvis man ikke ser sig for.

Først og fremmest imponerer Nørrebrogades enorme udbud af take aways. Hele 28 butikker serverer pizzaer og shawamaer - i skarp konkurrence med Runddelens McDonald's, Sunset Boulevard og en smørrebrødsbutik samt tre styks 7-Eleven og fire faste pølsevogne.

Men 28 shawarma-/pizza-bikse - enhver der har oplevet dansk fastfood som den serveres uden for landets større byer burde juble! Fjerritslev for eksempel har kun én tilsvarende butik - og her er shawarma noget man tør op i mikroovnen, pizzaerne er toppet med dåse-

ananas og bearnaisesauce, og burgerne serveres kækt med kinakål og Thousand Island dressing.

Så slemt står det selvfølgelig ikke til på Nørrebro. Men af uforklarlige årsager smitter gadens skarpe konkurrence ikke rigtigt af på udvalget. Eller kvaliteten. For eksempel er det næsten umuligt at opdrive en ordentlig pizza på Nørrebrogade. Langt størstedelen smager af dårlig gærdej og kødprodukter der minder om industriaffald.

Hvornår åbner Fiorita fra Nansensgade en to'er på Nørrebro? Eller endnu bedre: Hvornår rykker Københavns bedste pizzeria, Itzi Pizzi på Søndre Boulevard, ind og overtager gaden?

Kun det nyåbnede 'Non Solo Pizza' i begyndelsen af Nørrebrogade fabrikker interessante pizzaer og alle de andre italienske take aways. Sjovest er deres sandwich med pesto og pattegris.

OTTE APPETITLIGE OMKRING NØRREBROGADE

– København har mange pizzeriaer, men desværre få af de gode. La Fiorita i Nansensgade og Itzi Pitzzi på Sønder Boulevard laver ægte italiensk med gode råvarer – ikke fabriksost på industridej med strimlet bov på toppen. Nørrebrogade kan byde på et enkelt godt pizzeria.

SHAWARMA

Lidt bedre ser det ud på shawarma-fronten. Lidt. Langt størstedelen har desværre de der forbandede farsruller der er så proppede med bindemidler at fedtet (som de indeholder en del af) ikke kan smelte fra. Tjek selv efter når rullerne ristes i vinduerne: De står og syder og bobler – men der drypper ikke nævneværdigt fedt fra dem. Hold dig til den tredjedel der har skært kød på grillspiddet. Ud over 'kød eller fars-valget' er det så som så med opfindsomheden på shawarma-barerne. Yoghurt-dressing er en standardiseret ligegyldighed, og alle bruger iceberg salat, en salattype der ikke smager af noget som helst.

Indtil nogen nytænker shawarmaen, spiser jeg gladelig samosa med kartofler, spidskommen og chili. De små sprøde trekanter koster omkring otte kroner og findes både i take aways og i de fleste af Nørrebrogades 14 grøntbutikker.

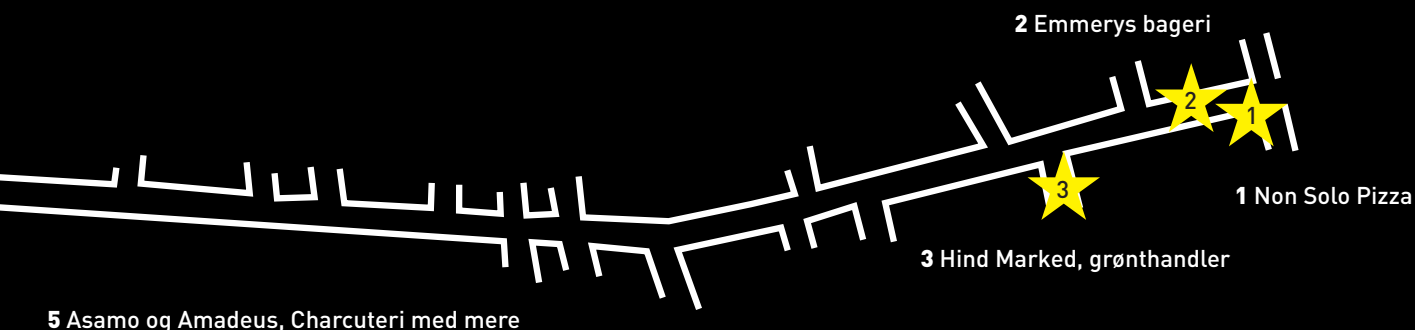
– Nørrebrogade har byens måske tætteste koncentration af grønthandlere, men kvaliteten er svingende.

GRØNNE LYSPUNKTER

Selv om grønthandlerne, der oftest er ejet af irakere, er en rodebutik med frossen fisk, persiske teglas, billigt tysk slik og telekort, er det alligevel her Nørrebrogade er mest interessant. For udvalget er langt større end det Nørrebrogades 6 supermarkeder tilbyder. Hvor ellers i Danmark kan man få seks citroner for

en ti'er, vælge mellem ti slags oliven og købe et halvt kilo skalotteløg uden at blive ruineret? Og så har de åbent det meste af aftenen det meste af året.

Jeg har aldrig fundet den helt afgørende forskel mellem grønthandlerne. Alle har et ens basissortiment af alt det almindelige frugt og grønt, med masser af tørrede bælgfrugter, tre-

syv slags oliven og et kilo fed yoghurt for en 20'er. Jeg har bare én bøn: Hvornår begynder – bare én af grønthandlerne – at tage ordentlige frilandstomater hjem i stedet for de vandede drivhusgevækster som Danmark har været spist af med i alt for lang tid?

Den bedste grøntmand lige i øjeblikket er Hind Marked, et par skridt nede af Blågårdsgade der i skrivende stund både har artiskokker, sølvbede, forskellige friske bønner og et hav af fine friske krydderurter. Det eksotiske hjørne lidt nede af Jagtvej (mod Østerbro) er også langt bedre end flertallet.

Økologi er stort set uopdriveligt blandt grønthandlerne – den niche har de overdraget til supermarkederne, helsekostbutikkerne og det jyske udbringningsfirma Årstiderne. Den hyggelige købmand/spisecafé Stefanos Delikatesser lidt nede af Stefansgade har dog et pænt udvalg af økologiske varer og grønt.

De fleste af grønthandlerne har også brød. Men det skal du holde dig fra, for det er tørt og kedeligt inden du når hjem.

Nørrebrogade har 6 bagerier, hvis vi ser bort fra supermarkederne og Elmegade. De fleste af dem er desværre traditionelle 'håndværksbagerer' der uambitiøst vælter brødmiks og vand sammen hver morgen og sælger det luftige resultat dagen igennem.

Bedst er Emmerys helt ude ved Søerne. Ellers skal vi et godt stykke ud mod Nørrebro Station før der er held igen. I det anonyme nummer 224 ligger sandwich-/kaffebaren/købmanden Hos Munch der sælger brød fra den fremragende bager 'Lagkagehuset' på Christianshavn.

SNUP EN CHILIPØLSE

Hvad skal vi så have til alt det sunde? Må jeg anbefale de to halalslugter der ligger efter Runddelen – på hver sin side af Stefanskirken. De ligner hinanden med deres rødmaledede facader og opskårede lamme- og kalvekroppe i vin-

Pizzajagten

På KBH er vi trætte af svinebov, billig strimmelost og tomatsose fra spand. Derfor har vi sat os for at kortlægge de københavnske pizzeriaer. **Hvor får man den helt rigtige pizza med de helt rigtige råvarer?** Hjælp os ved at sende dit bud på københavns bedste pizzeriaer, og begrund dit valg. Skriv til:

info@kbhmagasin.dk

→ Nørrebrogades bedste brød får man hos Emmerys tæt ved Søerne og Hos Munch i den modsatte ende.

→ Halalslugterne omkring Stefanskirken har gadens bedste kød.

→ Asamo og Amadeus ved Jægersborggade er stærke i både charcuteri og øl. Og lidt nede af Ryesgade serverer Nørrebro Bryghus noget af byens bedste øl og god mad dertil.

duet. Den ene ejer – ham tættest på Runddelen – er fra Irak (og tager Dankort). Den anden er fra Marokko, her betaler du kontakt. Priserne ligger på 65-75 kroner for et kilo fersk lammeryg, bov eller kølle. Jeg er kun blevet glad af at spise kød derfra.

Mest eksotisk er deres chilipølser på hakket lam og kalv der minder om de små merguez man kan få alle vegne i Frankrig. De ligger ikke i vinduet – og ofte er de udsolgt. Men gå ind og spørg. Pølserne er yderst kødfulde og ret gode til grillen eller ovnen. Bliv ikke forskrækket over den store mængde fedt der ligger tilbage efter stegning. Fedtprocenten i halalpølserne er stort

set den samme som dem fra supermarkedet. Industripølserne er bare fyldt med så meget bindemiddel så du ikke kan smelte fedtet fra.

Der findes enkelte outsiders i det ellers arabisk kontrollerede område. Lidt nede af Jagtvej – på hjørnet af Jægersborggade – ligger Asamo og Amadeus. Butikken er ejet af en bosnisk serber, og han har specialiseret sig i lufttørret bacon og skinker, pølser, øl, vine, dvd'er og kulørte ugeblade fra Serbien, Bosnien og Kroatien. Charcuterifabrikken og den bosniske øl 'Sarajeusko' kan kraftigt anbefales. <<

NYE SMAGSOPLEVELSER - NY ØLKULTUR

punktum design mad

” Nørrebro Bryghus brygger øl med hjertet og den klare mission at gøre en forskel i det danske ølunivers,,

Anders Kissmeyer

www.noerrebrobryghus.dk

TOP

+

FLOP

VÆLG 6 STEDER I KØBENHAVN 3 der topper 3 der flopper

Tidligere	TOP	FLOP		TOP	FLOP
Ritt Bjerregaard	Kongens Have Halvandet Metroen	Et umuligt kryds Skelbækgade Værløse Idrætspark	Jon Stephensen	Tietgen-kollegiet Tivolis koncertsal Byens tåtoyrer	Adgang til Holmen Operaen Valhalla i Tivoli
Klaus Bondam	Nørrebrogade Metroen Tingbjerg	Field's Studsgårdsgade Palads biografen	Mikael Simpson	H.C. Ørstedsparken Søerne Blågårdsgade	Operaen Caféer på Halmtorvet Sharwarmabutikker
Søren Pind	Indre Vesterbro Operaen Havneparken	Købmagergade Krøyers Plads Tofttegårds Plads	Mikael Bertelsen	Jordbærkælderen Ørestad City Radiohusets koncertsal	H&M HCA Boulevard Banker på hjørnet
Peter Aalbæk Jensen	Tivolihallen Christiansborg Københavns Lufthavn	Industriens Hus Champignonbuskur Huller på cykelstien	Tobias Trier	Amager Strandpark Vega Torvehaller, Israels Plads	Udenrigsministeriet Nordeas Hovedkvar.
Søren Ulrik Thomsen	Papirknald, Valby Søtorvet Drogdensgade	Kædeforretninger Søtorvet Stengade	Lotte Hansen	Slutterigade Vesterport Amager Strandpark	Helgoland Udeservering Havnefronten
Pernille Stensgaard	Thrane, Nansensgade Tietgen-kollegiet Trinitatis	Købmagergade Nørreport Station Entreprenørskilte			
Ditte Gråbøl	Ostekælder, Gothersgade Irmahønen Stærkekassens guldmosaik	Kalvebod Brygge Outlet-butikker Aldi, Gothersgade			
Mads Nørgaard	Christiania Flyvefisk water taxi Gallerier, Islands Brygge	Helgoland mangler Kalvebod Brygge Tomas-toget			

Af Sidse Babett Knudsen, 37 år

Skuespiller. Brød igennem i Jonas Elmers *Let's Get Lost* fra 1997.

Spillede siden hovedrollen i *Den Eneste Ene* og er med i Tivoli Varieté frem til 2. september.

TOP

FLOP

BYEN SOM STORBY

København har en god størrelse, er nem at overskue og let at finde rundt i. Den har desuden generelt et vellykket samspil mellem nye og gamle bygninger, rimelig ren luft, plads til os alle, parker, vand og pladser. Bybilledet er godt varieret og stemningen er god. Jeg er altid stolt når jeg viser København frem for venner fra Paris og New York.

PARKER I INDRE BY

De mange parker i Indre by giver byen liv og gør den god at bo og leve i. Kongens Have med slottet, den fede legeplads og gode restaurant, og Ørstedsparken med eventyrssø og bakker som ligner noget fra et andet land. For slet ikke at tale om Østre Anlæg og Botanisk have.

SØ OG VAND

Jeg nyder at sidde på en bænk ved Peblinge Søen og stirre på Dosseringen på den anden side. Søerne, havnen, kanalerne, Gammel Strand, Christianshavn og søerne i alle parkerne – det er godt med alt det vand.

REKLAMER PÅ STILLADSER

Når de fylder hele husfacader er det usmageligt. Godt nok er stilladser grimme, og i starten var det sjovt med store teaterplakater. Vores tivoliplakat fra sidste år med kæmpekvinden der smadrer Tivoli var eksempelvis sjov, men en kæmpe 3+ reklame, den går ikke!

SØPAVILLIONEN

Smukt hus, fantastisk beliggenhed, men der skulle holdes baller og danses i måneskin. Det er altid nogle lidt sørgelige arrangementer der foregår der.

OSTEKÆLDERENS FORSVINDEN

To gode ostebutikker har forladt Købmagergade. Den gode stank fra Ostekælderen savnes, og alle de dårlige vittigheder der hørte med. Det er begrænset hvor mange caféer og tøjbutikker der er brug for. Det er synd for hele bybilledet når de rigtige butikker ikke har råd til huslejen. Det er vigtigt at det ikke er et shoppingcenter, men at man kan mærke at der bor mennesker i Indre by.

I neeed you n

■ "I Love Rock'n'roll". Trine skråler igennem på den gamle Joan Jett-klassiker mens hun vrider sig i sorte minishorts og langskafte, sorte lakstøvler.

Kan en hel bydel bryde ud i sang? Jovist, Libelle Bar er lyden af Vesterbro.

Bag en simpel, grå træfacade i Vesterbrogades mere ydmyge ende gemmer Københavns mest farverige karaokebar sig. Libelle Bar hedder stedet der på ugentlig basis omsætter kradsbørstig Vesterbro-stemning til singback og shotsbrandter. Et ramsaltet syngespil for ludere og lommetyve.

Væggene er holdt i tung bordeaux. Overalt snurrer vifter fra loftet. Enarmede tyveknægte og jukeboksmaskiner fylder op i kanten af det lange, smalle rum.

Til trods for et stigende antal karaoke-turister fra andre dele af København er Libelle Bar stadig stedet hvis man vil se hvordan det ægte Vesterbro fester. Baren udstråler den samme

brutale følsomhed som en jysk urobotjent med hjemve. Eller en sømand der er gået i land. De fleste mandlige gæster ligner da også kloner af B.S. Christiansen: hærdebrede, karsede og med tætte overskæg. Kvinderne giver den gas med dybe kavalergange, højhælere og lyserøde tånegle.

ow toniiiiight!..

→ Marita tjekker teksten mens veninden Karin hygger sig på billardbordet i baglokalet. Om lidt skal der pustes nyt liv i det gamle Bonnie Tyler hit 'Total Eclipse Of The Heart': "and I need you now tonight, and I need you more than ever..."

→ Lulu og Cathrine giver den som Vilde Kaniner – "alt hvad I hvisker og siger kan vi høre".

Af Jeppe Villadsen • foto: Michael Medgyesi

I centrum for løjerne står 'Good Time Charlie', let at kende i sit rødterne jakkesæt og bevæbnet med en oppustelig luftguitar. Han fungerer som syngende toastmaster der fylder ud mellem gæsternes indslag med alt fra Johnny Cash til John Mogensen.

Good Time Charlie, der lyder det borgerlige navn Charlie Skotland, er tidligere forretnings-

mand. Han blev først Good Time Charlie for tre år siden – før det importerede han rammer fra Tjekkiet og solgte merchandise.

"Nu er jeg kommet på den rette hylde," brummer Charlie med en stemme af nikotinpletet sandpapir om sin nye tilværelse som professionel karaoke-vært.

Velkommen til Libelle Bar! >>

LIBELLEFAKTA

- Vesterbrogade 89, Kbh V
- Åben man-ons 10-24, tor 10-02, fre-lør 10-05.
- Fredag og lørdag optræder Good Time Charlie med sit store karaoke-show.
- En Tuborg på flaske koster 15 kr. på hverdage og en tyver på weekend-aftener.

- "Har du nogensinde set København fra en DC9" – Thomas i en kraftfuld og sveddryppende herreduet med Good Time Charlie.

- Line charmer sig i gennem "Ta' med ud og fisk" så Gitte Henning ville tage sin gamle sweater af og kaste den i ringen hvis hun havde været der.

- Good Time Charlie bærer tilnavnet 'King of Karaoke' med stolthed. Han nyder tilværelsen som professionel karaokesanger og har endda sin egen fanklub – Charlies Engle - med stambord tættest på scenen.

- Cowboyhatte og kavalergange – der er masser af spaß i Tina og Sø's bag baren. Her er det Tina der langer varer over disken.

KBH UPDATE

BYEN SKAL FRISKES OP

af Kasper Foged Rasmussen

København skal forvandles til en rekreativ oase. Ny plan er lagt på bordet.

Den franske by Lyon har de senere år gennemgået en byudvikling der bliver betragtet som lidt af et mirakel. Fra trafikalt helvede til en oase klædt i grønt med stemningsfulde pladser som Place des Terreaux med springvand i belægningen og magisk lysætning efter mørkets frembrud.

Hjernen bag Lyons succes er planchefen Jean-Pierre Charbonneau som Københavns Kommune har brugt som konsulent under udviklingen af den nye handlingsplan som skal omdanne København til en rekreativ oase.

MENNESKELIG METROPOL

“Visionen er at gøre København til en unik, europæisk metropol for mennesker – et internationalt mødested med attraktive tilbud,” siger Teknik- og miljøborgmester Klaus Bondam. Han mener at København har alt for mange kedelige boligområder som ligner hinanden til forveksling. “Det skal vi ændre,” siger han.

Handlingsplanen lægger blandt andet op til at ligegyldige gader skal omformes til rekreative byrum, der skal være bedre forhold for cyklister, og det skal være nemmere at være handikappet og fodgænger i København.

En del af de nye tiltag bliver muliggjort i kraft af at der i løbet af en årrække nedlægges 1.000 p-pladser i København samtidig med at byen får 4.000 nye i blandt andet underjordiske anlæg.

→ Eksempler på hvordan byen skal transformeres de kommende år. Bredere fortove (øverst, Dybbølgade) og bedre udnyttelse af byens kroge (til højre, ved Rådhusstræde).

→ Place des Terreaux i Lyon er en af de steder den franske byplanlægger Jean-Pierre Charbonneau har haft fingrene i. Nu er han med til at planlægge København.

OPFRISKEFAKTA

■ Fra i år og frem til 2009 vil kommunen igangsætte en række pilotprojekter ved blandt andet Knippelsbro, Århusgade, Brønshøj Torv og Lergravsparken.

Forbedringer bliver blandt andet at kedelige asfaltpletter omdannes til bevægelses- og opholdspladser. Smalle og trange fortove skal gøres bredere og transformeres til indbydende promenader. Træer skal forbinde byens forskellige områder, og byrum skal kunne an-

vendes til midlertidige events og kunstudstillinger.

“Planen indeholder mange andre udviklingsaspekter, så jeg er sikker på at vi har fået et unikt planlægnings- og udviklingsredskab for fremtidens by,” siger Klaus Bondam. «

1755

1807

OLD SCHOOL KBH

GRÅBRØDRE TORV

1238

En gruppe Franciskanermunke, 'Gråbrøderne', får kongens tilladelse til at oprette et kloster midt i byen. Klosteret har hovedbygning imod Klosterstræde, men breder sig helt ud til Købmagergade. Under Gråbrødre 11 finder man stadig rester af et fængsel i en hvælvet kælder.

1636

Munkene fortrækker i 1530. I 1636 køber Leonora Christine og Corfitz Ulfeldt en gård på den gamle klosterplads. Ulfeldt forrådte gennem de følgende år kongen flere gange hvilket ender med en dødsdom. Ulfeldt flygter, og Leonora ender i Blåtårn. Kongen opsætter en skamstøtte på et nu anlagt torv i 1664.

1755

Der er gået knap 100 år siden torvet blev anlagt. Og trods den voldsomme by-brand i 1728 hvor alt undtagen skamstøtten gik op i røg, er torvet nu blevet flot og harmonisk at se til med sine smukke gavlhuse fra 1730'erne. I midten af 1700-tallet er det overvejende håndværkere der bor på torvet.

1807

Englændernes bombardement af København går hårdt ud over torvet. Skamstøtten midt på torvet klarer sig endnu engang, men hele den ene husrække bliver smadret til grunden, så der er udsigt til ruinerne af Frue Kirke som englænderne også har fået has på.

1841

I 1841 fjernes skamstøtten, og først nu skifter torvet navn til Gråbrødre Torv. I løbet af 1800-tallet mister torvet dog langsomt anseelse. Først bliver det fisketorv for klipfisk og saltsild, og i 1852 overtager slagterne pladsen. En stor bygning, 'Slagterboderne', skyder nu op midt på torvet

1902

En ny æra indledes for det gamle torv. Slagterboderne bliver jævnet med jorden i 1902, og torvet bliver på ny en åben plads. De gamle bygninger males i 1700-tallets brogede farver i 1904, og man anlægger et grønt anlæg midt på pladsen. Anlæggets centrale platantræ står stadig på pladsen den dag i dag.

1902

1925

1840

Tekst: Kasper Foged Rasmussen

1943

Under besættelsen nedlægger det københavnske luftværn det grønne anlæg og bygger en kreds af beskyttelsesrum uden om platantræet som får lov til at stå. De grå bunkers har udtjent deres funktion og fjernes igen sidst i 60'erne. Det grønne anlæg bliver dog aldrig genopført.

1968

Gråbrødre Torv bliver brolagt og får gågadestatus. I 1971 får torvet sin egen kunstudsmykning i form af vandkunsten udført af billedhuggeren Søren Georg Jensen. I 1975 etableres 'Kringlegangen'. Fodgængerpassagen skaber forbindelse til Valkendorfs-gade gennem gården bag porten i nummer 17.

2006

Op igennem 80'erne er Gråbrødre Torv en af Københavns mest populære samlingssteder for studerende og andre med hang til kolde øl i solen. Nu samles folk mere i Nyhavn og på Amager-torv, men der er stadig intet så beroligende som en slentretur tværs over de gamle brosten.

I samarbejde med
BYMUSEET

Københavns Bymuseum
Vesterbrogade 59
København V

www.bymuseum.dk
man, tor-søn: 10-16
ons: 10-21
tir: lukket

1967

Made in Dnmark

Kun et år på bagen og allerede omtalt i
internationale designblade.
Makkerparret Jens Hornbak og René
Hougaard laver møbler på Vesterbro.

→ Jens Hornbak (tv) og René Hougaard i deres loftlokaler på Vesterbro.

DESIGN

Man skal rejse med en ældgammel skrammet elevator for at komme derop. Men i Dnmarks nyindrettede lokaler for enden af Enghavevej er der til gengæld ovenlys og højt til loftet. I takt med firmaets vokseværk, er Jens Hornbak og Rene Hougaard rykket ind i en gammel industribygning og har med sikker sans for stil gennemrenoveret rummene så alt virker lyst, let og venligt.

Det er kun godt et år siden de to jyder blev enige om at slå talenterne sammen over en kop århusiansk kaffe. Men siden er det gået stærkt, og den prægnante stol Pablo – opkaldt efter assymetriens mester Picasso – er allerede oppe på tredje tryk. Blandt forhandlerne er Illums Bolighus og Paustian, og Dansk Design Center og designmagasinerne *Wallpaper* og *Frame* har også lagt mærke til Dnmarks linie.

Selv mener Hougaard og Hornbak at det er en heldig fordeling af kreativitet, produktionserfaring og kommercielt know-how der har gjort udslaget. Udadtil er de to møbelproducenter som dag og nat. 28-årige Rene Hougaards øjne ser alvorsfuldt ud af det smalle ansigt, mens Jens Hornbak joker afvæbnende i militærbukserne mens han serverer kaffe.

POESI PÅ MESSE I HERNING

Rene er uddannet arkitekt fra møbellinien i Århus og vandt i 2003 Bo Bedres elementkonkurrence med møblet 'Lightable'. Jens Hornbak har tilbragt en stor del af sit 32-årige liv i møbelbranchen – hans forældre har haft en møbelbutik, og han er ligesom sin farfar uddannet møbelsnedker. Han har desuden arbejdet for flere møbelproducenter med produktudvikling og salg.

En ting er sorte tal på bundlinien. Men hvad er det ved Dnmarks stil, der adskiller dem fra den endeløse række af unge danske møbelproducenter der hvert år starter egen virksomhed?

“Vi var enige om at det der gør en bestemt stol anderledes – fx Arne Jacobsens myrestol eller Nanna Ditzels Trinidadstol – er at den er genkendelig. Alle andre stole er symmetriske, så vi besluttede at vi ville lave en assymetrisk stol,” forklarer Jens.

”Folk kan huske vores Pablo-stol bare de har »

→ Pablostolen med knækket i ryggen er allerede lavet i tre "oplag".

set den een gang," supplerer Rene og knipser med fingrene. For Rene Hougaard handler det også om at overdrive en smule for at finde et nyt udtryk. Selv kalder han det at tilføre ting-

ene noget poesi som man ikke umiddelbart forventer. Jagten på det poetiske udtryk finder gerne sted på en tur i skoven, eller på industri-messe i Herning, forklarer han.

"Vi har lige været på møbelmesse i Milano, og faren ved at besøge den slags er at man risikerer at blive alt for inspireret af hvad andre laver og ender med at lave en kopi. I designkredse har minimalismen længe været i højsædet – tingene skal altid koges ned til det rene ingenting. Men vi havde lyst til i stedet at lave noget der var så overdrevet som overhovedet muligt."

Rene peger på Dnmarks 'Daybed', en slags hybrid mellem en bænk og en sofa, som direktøren kan powernappe på mellem møderne på kontoret.

"Typisk sætter man bare fire runde stålben under selve møblet. I stedet lavede vi nogle krydsede ben, som nærmest er vulgære, men alligevel veldefinerede og afgrænsede. Konstruktionen bliver et ornament i sig selv," fortæller han.

→ Daybed fra Dnmark. Møbeleskere vil genkende idéen fra hollænderen Mies Van der Rohes berømte *Barcelona Daybed* fra 1929. Dnmarks *Daybed* kan erhverves for ca. 25.000 kroner.

→ Danmark arbejder også sammen med eksterne designere. De bad kunstneren Kristian von Hornsleth om at skabe et møbel, og det kom der dette "hakke" og lidt hysteriske cafébord ud af.

TRÆT AF KLYNK

Men på trods af det overdrevne islæt har god gammeldags funktionalitet været en vigtig faktor når der skal produceres møbler hos Danmark. Især de gamle danske mestre har været en stor inspirationskilde, særligt Hans Wegner. Rene og Jens er enige om at det er noget vås når unge danske designere klager over at stå i skyggen af Wegner, Jakobsen og co.

"Skandinavisk design er kendt for de rene linier. Den tradition bygger vi videre på, men vi vil også godt bøje strengen. Hos Wegner er det hele lavet rigtigt, og det er lavet til produktion. Wegner var som udgangspunkt snedker og tænkte tingene meget praktisk. Det var primært funktion og derefter design. Det er der mange der misser i dag: At når man laver en stol, skal man kunne sidde i den. Alt hvad de gamle mestre lavede, kunne tåle at blive set på, vendt og drejet. De er et forbillede snarere end et skræmmebillede," mener Jens.

Rene supplerer: "Når alle går og piver over at de ikke kan løfte arven fra Arne Jakobsen og co., er det sgu bare fordi der ikke er nogen der har været dygtige nok endnu. Det er selvfølgelig svært at lave noget der er bedre fordi deres ting bare var så sindssygt gode. På et eller andet tidspunkt skal det nok dø, men det har været svært at komme videre. Mange gode ideer er simpelthen ikke salgbare eller produktionsbare. Arkitekten tænker ikke altid oplægget ud til brugeren. Tingene er skideflotte, men når man begynder at grave i det, knækker idéerne tit."

Jens Hornbak mener at danske møbelprodu-

→ *One table, one colour* er filosofien bag Mono bordet hvor stel og bordplade er lakeret i samme farve. Det fås dog også i mere traditionel udgave, fx med alustel og træplade.

center bærer en del af ansvaret for at det har skortet på nytænkning i møbelafdelingen.

"Møbelproducenterne tør ikke satse på noget andet end Arne Jacobsens æg etc. De bliver ved med at trække gamle skuffe-projekter frem, relancere en Børge Mogensens stol, en Wegner-stol. Det kunne jo være at der var en grund til at skitsen var blevet liggende i skuffen! At komme med syv'eren i en ny farve er altså ikke nogen nyhed," fastslår han.

IKEA STIMULERER

Rene Hougaard og Jens Hornbak hører ikke til dem der harcellerer over at der står IKEA-møbler i uendeligt mange danske hjem.

Snarere mener de at lavpris-møbler har pirret den almindelige forbrugers interesse for møbeldesign.

"IKEA er det bedste der er sket for møbelbranchen. Der har aldrig været mere fokus på indretning og på hjemmet. Og jo flere der handler i IKEA, jo flere bliver trætte af det og vil have noget andet. Jeg tror det har stimuleret interessen for møbler snarere end noget andet," siger Rene.

"Det er jo en udfordring for os som møbelproducenter at IKEA findes. Vi skal virkelig lave noget ordentligt og kunne retfærdiggøre at en stol koster 2.500 kr. i stedet for 250 kr.," slutter Jens. <<

LYKKEGAARDS

NAVLE

AF MORTEN LYKKEGAARD • ILLUSTRATION: SØREN MOSDAL

EN RASK TUR RUNDT OM SØERNE

"Skat, jeg snupper lige en rask tur rundt om søerne!" Snupper??! En rask tur?? Hvordan kunne jeg overhovedet bruge så letsindige vendinger? Er der en eller anden arrig alien fra *Mars attacks* der i nattens mulm og mørke skiftede min hjerne ud med en bævers testikel? Hvad jeg skal ud på nu, er jo ikke noget man bare 'snupper'!

Først går det ellers meget let. Jeg tager et par hurtige, lette skridt hen ad Møllegade, så sætter jeg langsomt farten op, og i løbet af nul komma fem sprinter jeg sorgløst ned ad Guldbergsgade. På Skt. Hans Torv render jeg ind i det lykkeligste par der findes. De er solbrændte, de smiler altid, og lige nu står de begge med en frisk Paradis-is i hånden. De har aldrig været lykkeligere.

Jeg prøver at komme på højde med deres lykke, og da jeg ikke har tid til at stille mig i kø en times tid for at få fingre i Københavns pt. mest eftertragtede vare – Paradis-isen – må jeg ty til andre midler. Så jeg viser stolt mine splinternye løbesko frem. Adidas – *Running Classics*. Jeg smager på ordene, selv om jeg intet aner om løbesko. Det gør de heldigvis heller ikke, men vi er alle enige om at det ganske enkelt er et par fremragende sko jeg dér har fået erhvervet mig.

Skoen gør mig lykkelig. Næsten lige så lykkelig som mit vennepar. De er helt blanke og skinner som jomfruelige diamanter i solen. Jeg kan næsten ikke vente med at tage dem ordentligt i brug. Det kribler i mine tæer, og blodet i mine årer bobler og syder og er nærmest ved at sprænges i bar iver efter at komme ud og *rigtigt* få rørt sig.

Jeg siger pøj pøj til verdens lykkeligste par og spurter ned mod vandet. Man bliver jo helt høj i hovedet når man sådan løber rundt, dit hoved sprutter som en manisk vulkan af al den herlige endorfin der sprinter ned igennem kroppen og nærmest får den til at svæve til himmels. Sådan har jeg i hvert fald hørt trænede atleter tale om det.

For mig er det lidt anderledes. Allerede efter få meter begynder min venstre fod at skarve. Men hvad fanden – andet kunne man jo ikke forvente af et par splinternye sko. Adidas. Running Classics. De kan bære mig herfra og til Søborg hvis det skulle være. Så jeg løber fro videre. Himlen er blå, og solens stråler slår kolbøtter i først Sortedams Sø, så Peblinge Sø, så... av, for helvede! En jagende smerte skyder pludselig ind mellem mine ribben... kom nu, gamle dreng, du ka' godt... Skt. Jørgens Sø... fuck, åh nej... dér er smerten igen... nu sker det, jeg dør... mine lunger er krøllede helt sammen... der er ikke mere luft... løb... løb... videre!... videre!... kom nu, gamle svinger...

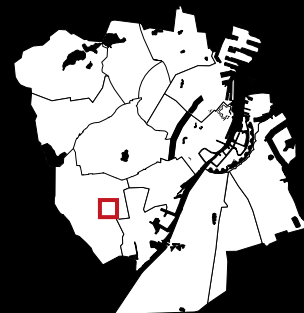
Alting flimrer for mine øjne, solen rutsjer rundt på himlen og trykker sig stegende ned i nakkens nervebaner. Biler og bygninger sejler omkring mig. Men så skimter jeg pludselig noget langt, langt ude i horisonten... Krydset ved Danas Plads!

Jeg be'r til Gud om han ikke nok vil skifte lyset til rødt inden jeg når frem. Toppen af min højre lunge presser sig ud mellem mine tænder. Dette kan ikke være meningen. Det er jo umenneskeligt. Jeg stirrer stift frem mod trafikrydset der dingler hovent forude. Kom nu – vis nu nåde, kære store, højtærede trafikryds. Skift til rødt! Forbarm dig over denne enfoldige tåbe der lod sig friste og lede på vildveje af sine nyindkøbte løbesko (Running Classics min mås!) Selv en trafikregulering må da have et hjerte!

Jeg prøver at skubbe lungen ned i ganen med tungen, vakler prustende et par skridt frem – og så sker det! Endelig! Lyset skifter! Den djævelske grønne farve viger for den guddommelige røde. De højere magter har undt mig et par dyrebare sekunder. Men det er en stakket frist, og netop som min lunge atter har lagt sig til rette mellem tredje og fjerde ribben, skifter lyset igen. Sådan er verden. Der er ingen nåde. Men til helvede med det! Jeg er frisk! Jeg er klar! Jeg har Adidas Running Classics på. Intet kan stoppe mig! Intet!!!

Resten af turen husker jeg ikke. Men det har helt sikkert været en fantastisk oplevelse, og sjældent har jeg haft det bedre end da jeg bagefter væltede om i armene på verdens lykkeligste par der stadig stod på Skt. Hans Torv og guffede verdens bedste italienske is i sig.

KBH UPDATE

SPINDERI I VALBY

af Kasper Foged Rasmussen

Der bliver ikke spundet så meget i Valbys gamle bomuldsspinderi i disse dage. I stedet knokler håndværkerne med at genoplive det gamle industricentrum som om nogle måneder vil genopstå i form af 'Spinderiet' – boliger, erhverv og shoppingcenter i ét.

"Et mix, der skaber liv og aktivitet hele dagen". Sådan beskriver projektudviklerne i TK Development 'Spinderiet' som svar til byens arkitekter og politikere der bryder hjernen med hvordan man skaber liv i nye kvarterer som Ørestad og Nordhavnen. 'Spinderiet', der ligger lige ved siden af Valby Station, kommer til at byde på ca. 45 butikker, caféer og restauranter i stueplan. I en del af bygningerne skal der på første til tredje sal være boliger og erhverv, og et motionscenter bliver der skam også plads til.

TÅRN SOM VARTEGN

De Danske Bomuldsspinderiers fabrik i Valby blev opført i 1907 og var et kraftcenter et lille stykke uden for hovedstaden. Bomuldsspinderiet var en af datidens moderne arbejdspladser – et symbol på samfundets hastige udvikling med et tårn der symbolsk strakte sig mod himlen. I slutningen af 1950'erne var bomuldsproduktion ikke længere en god forretning i Valby, og fabrikken lukkede i midten

– Det 32 meter høje tårn bliver Spinderiets vartegn.

historiske detaljer, og det gamle tårn bevares som stedets markante vartegn.

GLASOVERDÆKNING PÅ 4. SAL

Som det første i landet bindes shoppingdelen efter internationalt forbillede sammen af en 2.700 kvadratmeter stor glasoverdækning i 4. sals højde. De overdækkede gader vil være åbne i enderne hvilket giver området en lethed og skaber store rum med højt til loftet hvor handlende lystigt kan shoppe uden risiko for at få våde sko og vand i håret. Nogle vil sikkert mene at et nyt shoppingcenter, er det sidste København har brug for, men tiden må vise om 'Spinderiet' kan bevise det modsatte. <<

af tresserne. Bygningen blev delvist overtaget af lokale håndværkere, to chokoladefabrikanter og en dagligvarebutik som gennem årene sørgede for at bevare de gamle bygninger. Det nye projekt bygges op omkring det gamle Bomuldsspinderi med respekt for bygningens

SPINDERIFAKTA

- Åbner i april 2007.
- Spinderiet får 19.000 m² butiks- og torveareal, 12.500 m² boliger og 4.500 m² kontorer.
- Du kan gå direkte fra Valby Station og ind i Spinderiet.

KALENDER JULI & AUGUST

JAZZ FESTIVAL 2006

... er igen i år præget af stor mangfoldighed hele vejen rundt. Amerikanske stjerne-musikere som Herbie Hancock, Dianne Reeves og Bill Frisell fylder godt i årets program, men der vil også være fornemme besøg fra bl.a. Afrika. Se hele programmet på www.jazzfestival.dk.

7. - 16. juli
Hele byen

QUEER FESTIVAL

Bøsser, lesbiske, transvestitter og heteroseksuelle finder sammen og fester med en blanding af kunst, performance og musik. Mesterfotograf Wolfgang Tillmans udstiller, og musikken leveres af blandt andet Nina Hagen, Anthony and the Johnsons og danske Junior Senior. Chantal fra Chantals House of Shame i Berlin er vært. www.queerfestival.org

3. - 9. juli
Råhuset v/ Halmtorvet

**QUEER
FESTIVAL
COPENHAGEN
JULY 3-9 2006**

DESIGNKANON?

Udstillingen præsenterer to aktuelle bud på en kanon for design og kunsthåndværk. Danmarks officielle kanon – introduceret af Kulturministeren – sættes op imod *Brugernes kanon* som der har været stemt om på dr.dk/kanon. Udstillingen diskuterer håndgribeligt hvad godt design er, og hvad dansk design betyder.

1. juli - 1. oktober
Dansk Design Center

UDSYN OG FREMSYN

Teaterfestivalen er både Nordiske Teaterdage 2006 og Copenhagen Theatre Days og byder til sammen på seks teatermættede dage i København med kunstnere og forestillinger fra hele Norden og Baltikum.

www.udsynogfremsyn.dk
30. juli - 4. august
Hele byen

ZULU SOMMERBIO

Husk strandstolen, picnic-kurven og vennerne. Som altid kan der købes både kaffe, øl og popcorn på bio-pladsen, inden mørket falder på, og filmen begynder. Se programmet på www.zulu.tv2.dk og tilmeld dig en sms-reminder, så du ikke går glip af sommerens hyggeligste filmoplevelse.

8. juli - 24. august
Ti steder i byen

COPENHAGEN SUMMER FESTIVAL

Som modvægt til sommerens fodbold og jazz-chok sættes der fokus på unge talenter inden for den klassiske musik. Konceptet er at engagere højt profilerede kunstnere side om side med morgendagens stjerner – det skulle være garanti for kvalitetsoplevelser hele festivalen igennem.

24. juli - 10. august
Charlottenborg Festsal

RICHARD DEN 3.

Nyd madkurven i den grønne have når Grønnegårds Teatret opsætter Shakespeares storlåede drama som familie-forestilling. Det er Shakespeare for alle mellem 8 og 100 år i en forestilling som er bearbejdet og fortalt i sprudlende stil tilsat en stor portion vanvittig humor.

26. juli - 26. august
Grønnegårds Teatret

GRØN KONCERT

Så sker det igen. Denne gang med Poul Krebs, Nik & Jay, Nephew og Thomas Helmg på Grøn Scene. Under de lysende lamper på Grøn Spot vil Magtens Korridorer, Tina Dickow, Anden med band og L.O.C. slå sig løs. Det hele præsenteres af henholdsvis Jacob Haugaard og Simon Jul.

23. juli
Valbyparken

IMAGES OF THE MIDDLE EAST

Images of the Middle East er en festival om mellemøstens samtidskultur – en festival om identitet under forandring. 400-500 forfattere, musikere, dansere, skuespillere, fotografer, billedkunstnere og intellektuelle fra hele den mellemøstlige region lægger vejen forbi.

12. august - 20. september
Hele byen

KULTURHAVN 2006

Danmarks største havnefestival byder i år på rafting i gummi-båd, vandski og wakeboard, ægte balletdans fra Rwanda, koncerter på Havnescenen, redningsøvelse med helikopter, og for at det ikke skal være løgn skyder Overborgmester Ritt Bjerregaard festivalen i gang med et stort vandski-show i Københavns Havn.

4. - 6. august
Islands Brygge

COPENHAGEN PRIDE

Lørdag d. 19. august skinner solen i Dronningens København – for der går årets Copenhagen Pride Parade igennem byen. Årets paraderute er ændret i forhold til tidligere år og går nu fra Nordre Toldbod over Kongens Nytorv til Rådhuspladsen. Når paraden er kommet ind på Rådhuspladsen, begynder det store show med musik og entertainment for enhver smag til langt ud i natten.

19. august
Indre by

OPERA I DET FRI

I naturens grønne favntag underholder solister fra Den Kongelige Opera, Det Kongelige Operakor og Det Kongelige Kapel med højdepunkter fra den kommende sæsons operer. Pak den kolde hvidvin sammen med picnic-kurven og tag til operafest i fri natur.

12. - 18. august
Fælledparken

COPENHAGEN COOKING

Indre By bliver fyldt med smagsoplevelser når madfestivalen bliver afholdt for første gang. Seks af byens toprestauranter inviterer til en speciel dansk fire retters menu for 250 kr. På Kongens Nytorv inviterer ParadIS til isfestival, ligesom pladsen ligger brosten til et svensk krebsegilde.

www.copenhagencooking.dk
20. - 28. august
Indre by

CHRISTIANSBORG RUNDT

Vandet rundt om regeringsøen er nu så rent at man kan svømme i det. Det skal fejres med en knap 2.000 meter lang og smuk svømmetur rundt om Christiansborg. Ruten begynder ved Den Sorte Diamant, går forbi Børsen og Gammel Strand og slutter med opløb i Frederiksholm Kanal. Meld dig til på www.openwater.dk

12. august, kl. 9 - 12
Slotsholmen

MALMØ FESTIVAL

Den gigantiske byfest har hvert år omtrent 1,6 millioner besøgende over otte dage. Der er garanti for fede byture med mere end 250 koncerter med bl.a. El Tattoo del Tigre, Frontline Assembly og Nationalteaterns rockorkester. Er man til familiehygge bydes der på tivoli, krebsegilde og markeder. Alt er tilmed gratis!

18. - 25. august
Parken

LANDSKAB MED ARGONAUTER

Et levende kunstværk som skuespillerne og publikum skaber sammen. Det sker i Øresundskonsortiets tunnel-fabrik i Nordhavn hvor publikum bliver sendt på rejse gennem landskabet og ser, lytter og interagerer med de optrædende.

4. - 19. august
Nordhavn

KØBENHAVN - OSLO

**MIDT IMELLEM PRÆSENTERER
ROSA OG DFDS SEAWAYS**

**25.08 PETER SOMMER
31.08 RANDI LAUBEK
22.09 LARS H.U.G.**

**23.08 UNDER BYEN • 02.09 ALLAN OLSEN
SOLO • 18.09 SKOUSEN + EIVØR • 20.09
HUSH • 24.09 RASMUS NØHR DUO**

MINICRUISE FRA

398^{*},-

PR. PERS.

INKLUSIV KONCERT

*Olietillæg 55 kr./pers./vej. Eks.gebyr 100 kr. ved personlig henvendelse. Tlf. 33 42 30 00. Vi tager forbehold for ændringer i programmet.

